

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:
celo leto K 24—
pol leta 12—
četrt leta 6—
na mesec 2—

v upravnistvu prejemati:

celo leto K 22—
pol leta 11—
četrt leta 5-50
na mesec 1-90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflova ulica št. 5 (v pritličju) levo, telefon št. 34.

Izloži vnaš dan svojo izjavo in praznik.

Inserati veljajo: petstopenjska peti vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Paro in zalivala vrsta 16 vin. Poslano vrsta 20 vin. Pri večjih inseratih po dogovoru.

Upravnistvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez izdodbe vpslatve naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:
celo leto K 25—
pol leta 13—
četrt leta 6-50
na mesec 2-30

za Nemčijo:

celo leto K 30—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto K 35—

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka. Upravnistvo (spodaj, dvorišče levo). Knaflova ulica št. 5 telefon št. 85.

Državni zbor.

Dunaj, 10. decembra.

Sprememba v vodilnih vojaških krogih je napravila v zbornici največji vtisk. Akoravno se tudi poslancem ni posrečilo dobiti o neposrednih vzrokih in učinkih senzacionalnega dogodka podrobnejše informacije, vendar nikdo ne verjame Lukacsevim besedam: »da demisijska Aufferberga in Schemue ni v nikaki zvezi z zunanjo politično situacijo.« Narobe, večina parlamentarcev smatra, da se je položaj v toliko poostiril, da zahtevajo razmere najboljše moči na vodilnih vojaških mestih. Pesimistično naziranje so podkrepila tudi izvajanja budimpeštanskega lista »Pesti Hirap«, ki smo jih že brzojavno citirali, akoravno baš oni politični krogi, ki so o dogodkih sicer dobro podučeni, dvomijo, da pride že v najbližjih dneh do akutne politične krize, ki bi se dala v danih razmerah izčisti skoraj edino le »operativnim« potom.

Dejstvo, da so bili za naglo in nenadno spremembo v vojaški upravi merodajni v prvi vrsti strogo vojaški razlogi, pa navdaja tudi one, katerih optimizem je bil sicer neomajen, z bojaznijo pred bližajočimi se dogodki.

Politični krogi silno interesirano zbirajo gradivo, na podlagi katerega bi bilo mogoče pregledati položaj ter si ustvariti o njem motivirano sodbo. Za mirno rešitev avstro-srbskega spora govore nekateri jako važna dejstva: v Belgradu izjavljajo, da si Srbija želi miru in da ničesar ne stori, kar bi otežkočalo sporazum z monarhijo, srbska vlada si iskreno želi miru z Avstrijo in prijateljsko rešitev obstoječega spora. Temu nasproti pravijo dunajski oficijozni krogi, da oficijelna Srbija do danes še ni ničesar storila kar bi kazalo, da se uklanja avstrijskim zahtevam, da traja torej spor nezmajšan in nemoten naprej. Pač pa se od oficijozne strani poudarja, da je spor že v naprej lokaliziran, ker se je v zadnjem času pokazalo, da ne obstoje med Dunajem in Petrogradom nikakšna nesporazumljenja: to oficijozno poročilo pa je zaenkrat še nekoliko v nasprotju z dejstvi, ki jih lahko konstatira vsak, kdor sme tja čez mejo v ruske pokrajine, kjer mirgoli vojaštva Mnogo važnejše

se je zdelo poslednje dni dejstvo, da je naš kabinet pristal na to, da pride tudi avstrijsko-srbsko sporno vprašanje pred konferenco veleposlanikov. Dunajska politika je kakor znano do zadnjega časa konsekvntno trdila, da ta spor sploh nikogar tretjega ne briga in da se mora poravnati takorekoč med štirimi očmi. Smatralo se je za silno olajševalno, da pride tudi to vprašanje pred forum Evrope, ki bi našla pota in sredstva doseči kompromis med avstrijskim in srbskim da. Toda zdi se, da konferenca veleposlanikov še ni tako gotova stvar in iz Pariza javljajo, da se morda sploh ne sestane. Tudi se razglša danes k onemu navideznu popuščanju avstrijske diplomacije komentar, ki stvari prav nič ne izboljšava. Pravi se namreč, da bo Avstrija res predložila svoj spor s Srbijo konferenci, toda še le takrat, kadar bo Srbija dunajsko stališče popolnoma odobrila — protovoljno ali pa prisiljeno. V tej atmosferi je težko verjeti komentarjem, ki jih dajejo oficijozni krogi o odstopu vojnega ministra in šefa generalnega štaba. Aufferbergov odhod, da je politična koncesija Madžarom, ki so od nekdanj veliki nasprotniki tega generala, Conradova imenovanje, da je sedaj po obnovitvi tritveze že dolgo pripravljena restitucija in integum.

Temu nasproti je treba le konstatirati, da sta bila Aufferberg in Schemua tako nenadno odslovljena, da sta oba popolnoma konsternirana, globoko užaljena in da namerava general Schemua aktivno službo sloh zapustiti. Oba nova moža pa sta najponudnejša generala armade in kakor se v vojaških krogih poudarja »prava personifikacija niene sveže in neustrašene sile.« Oba sta vrhuteča odlična zastopnika one struje, ki je prepričana, da so resne politične krize, kakor je sedanja — gordijski vozi

Še govorijo diplomati, toda če bodo delovali tako, kakor rešuje grof Stürgkh notranje politično, ozir. parlamentarno krizo, potem bo slaba. Položaj v parlamentu je zopet tako zavožen, da straši § 14. po vseh kuloarjih in dvoranih. Reči se mora, da v prvi vrsti po krivdi vlade, ki postopa s takimi očividno brezbrzičnostjo in nepredvidnostjo, da dolžilo resni parlamentarni krogi grofa

Stürgkha temnih načrtov in namenov. Vlada je storila danes vse, da ozlovolji parlament. Z vsi nedostopnostjo je grof Stürgkh naznanil načelnikom strank, da ne spremeni na zakonu o vojaških služnostih niti pičice več in da smatra vsak poskus spremeniti predlogo, za poskus onemogočiti nje parlamentarno rešitev. Glede službene pragmatike vstraja vlada zopet na svojčas ustvarjenem junktimu s finančno predlogo, ter tako naravno onemogočuje, da bi pragmatika postala zakon že s 1. januarjem, ker je parlamentu popolnoma nemogoče pravočasno odobriti obe predlogi.

V budgetnem odboru izziva končno načelnik Korytowski s protiposlovničnimi odredbami ter daje povod za proteste in razburjenje. In tako se je zgodilo, kar je po opoldanski konferenci načelnikov strank skoraj moralo priiti. Češki narodni socialci so sklenili nadaljevati svojo obstrukcijo v justičnem odseku kar najbrezobzirnejše ter bodo že jutri pri specialni debati podali s pomočjo čeških socialnih demokratov nebroj spreminjivih predlogov, ki bodo zavlekli odobrenje zakona v odseku in razpravo v plenumu. Tudi za plenum pripravljajo obstrukcionisti najostrejši boj.

Karakteristično je, da so baš naši klerikali, ki obsojajo »nepatriotično obstrukcijo« v justičnem odseku (zakaj »nepatriotično«, ko vendar ne gre za to, onemogočiti zakon, temveč ga le v smislu ljudskih in narodnih interesov zboljšati?) in tam niti ne »muknejo« — obrovili svojo obstrukcionistično taktiko v proračunskem odboru. Zakaj — tega ne pove nobena pratka in vprašanje: »zakaj obstruira dr. Šusteršič« je postala dovtna parlamentarna uganka. Radi Cuvaja, univerze, Korytowskega, Stürgkha? Nihče ne ve, dr. Šusteršič ne govori, sedanjí šef kluba dr. Dulibić pa nima časa povedati — ker že celi dopoldan »razpravlja« v budgetnem odseku tema »obstrukcija«. Sicer na je absolutistično obnašanje odsekovnega načelnika Korytowskega tudi Rusine in češke radikalce silno razdražilo in položaj je v tem odseku prav brezupen. Dokaj slabo se ozlovolje nastavlja, da se odsek za državne nastavitve ne more lotiti dela, seja je morala biti radi nesklepnosti celo prekinjena.

V teh razmerah se zopet množijo glasovi, ki prorokujejo že za jutri ali pojutrnjem — finis parlamenta!

Med vojno in mirom.

Na poti v London.

Delegati za za mirovna pogajanja v Londonu so že na poti. Francoški ministrski predsednik Poincaré je sprejel snoči črnogorske odposlanice. Bivši srbski ministrski predsednik Novaković je tudi že dospel v Pariz. Včeraj so dospel ostali srbski delegati na Dunaj in takoj nadaljevali svoje potovanje. Z Novakovićem je dospel v Pariz tudi grški poslanik na Dunaju dr. Streit. To je sicer na sebi malo pomemben dogodek, vendar pa dobi poseben pomen vsled vesti, ki so jih prinašali zadnje dni nemški listi. Vedno so pisali: Hilmi paša, turški poslanik na Dunaju in dr. Streit, grški poslanik na Dunaju imata polno moč, da skleneta med Grško in Turčijo separaten mir. Te vesti so se izkazale tedaj, kakor cela vrsta drugih vesti nemških listov, ki se vede o globokem sporu med državami Balkanske zveze, kot neresnične in kot prazne kombinacije.

Včeraj so se odpeljali tudi turški delegati iz Carigrada. Rešid paša, general Salih paša, Ozman Nizami paša, polkovnik Ali Rizza in tajnik Rešid Saffet. Turški delegati se bodo najbrže ustavili samo na Dunaju, potem pa nemudoma nadaljevali potovanje ker so delegati balkanskih držav izjavili, da ne trne nikakega zavlačevanja od strani Turčije.

Kakor poročajo iz Brindisija, so dospel tja z grško pomožno križarko »Macedonijo« grški delegati pri mirovnih pogajanjih pod vodstvom min. predsednika Venizelosa.

Pred svojim odpotovanjem je brzojavil Venizelos italijanskemu zunanjemu ministru San Giulianu: V trenutku, ko plove moja ladja skozi italijanske vode, polagam važnost na to, izreči svoja čustva čisljanja in spoštovanja izbornemu državniku, ki vodi zunanjo politiko velikega posestrimega naroda ter izrekam svojo zahvalo za izjave ministrskega predsednika Giolittija glede otokov. Ohčalujem, da ne morem zaradi prepričanja časa osebnosti v Rimu izraziti svoji hvaležnosti.

Konferenca veleposlanikov.

Kakor poročajo iz Berolina, tamojšnji politični krogi ne pripisujejo velike važnosti konferenci veleposlanikov, vendar pričakujejo v Berolinu, da se bodo vse velesile izrekle v smislu samostojne in nedeljene Albanije, ki naj bi mejila na eni strani na Črno goro, na drugi strani pa na Grško. Berolinski diplomatični krogi so mnenja, da bi se na ta način moglo označiti Srbiji popolnoma nedvomno stališče Evrope, ne da bi prišlo do razmotrivanja vprašanja jadranskega pristanišča. Seveda je to v veliki meri odvisno tudi od stališča, ki je bo zavzela v tem vprašanju Rusija. Obnovljenje trozveze, ki ima do datek o Albaniji, posvedoča, da sta se Avstro-Ogrska in Italija sporazumeli na skupno formulo glede Albanije in iz tega se da tudi razlagati zakaj se Avstro-Ogrska in Italija neomajno držita svojih zahtev. Vsaka popustljivost od te ali one strani bi imela za razmerje med Avstro-Ogrsko in Italijo lahko usodne posledice.

Kakor poročajo iz Budimpešte in Pariza, se bo konferenca veleposlanikov vršila vendar v Londonu in se bo te konference udeležil razen avstro-ogrškega poslanika grofa Mensdorffa tudi bivši skupni finančni minister baron Burian, ker grof Mensdorff, kakor priznavajo informirani ogrski politiki, ni podočen o zahtevah in težnjah Avstro-Ogrske na Balkanu. Tedaj zopet žalostna slika iz naših poslanstev! Popolnoma gotovo je, kakor poročajo iz Pariza, da se bo konferenca vršila pod predsedstvom sira Edvarda Greya. Konferenca ne bo imela odločilne moči, marveč le pripravljalni namen, s čimer je ustrezno tudi želji Avstro-Ogrske in Nemčije, ki sta se izjavili, da hočeta poslati svoje zastopnike na konferenco le, če se gotova vprašanja ne rešijo proti zahtevam obeh držav. Konferenca se mora omejiti na to, da formulira ona vprašanja, ki naj se pozneje predložijo Evropi v definitivno rešitev. Pred vsem naj pripravi konferenca revizijo sklepov balkanskih držav. Na tej konferenci pa naj tudi ne pride do razgovorov o rizijski finančni vprašanju, ki se bodo razmotrivala v Parizu s sodelovanjem tamojšnjih finančnih krogov.

LISTEK.

Odlomek iz romana.

Spisal Ivan Cankar.

(Dalje.)

Steklo je zažvenketalo, Malinovec je prižgal luč. Marta se je ozrla vsa osupla. Izba je bila opremljena razkošno, skoro bahato. Gospodar je bil bogat, toda umetnik ni bil, pač pa očito jako len človek. Divanov in naslanjačev je bilo v izbi preveč, preveč je bilo tudi zlata; za ped široki okvir ogledala, ki je segalo od stropa do tal, je bil ves pozlačen; pozlačeni so bili okvirji podob, ki so se zdele Marti prav tako lepe kakor nesposodne in celo svetilke je bila pozlačena. Okna so bila zadelana in zagrnjena z mnogoštevilnimi, težkimi zastori, stene same so bile pregrnjene z rdečo žido; ne glas, ne krik bi ne segel na cesto; na tleh so ležale tako mehke preproge, da ni bilo slišati koraka.

Marta je premerila izbo z enim samim osuplom pogledom.

»Čemu ste me klicali v ta tempelj?«

Malinovec se je zasmejal. »Kaj ni res tempelj? To je beseda! Že zaradi te besede te imam rad . . . Dolgo sem premišljeval, kako bi krstil ta svoj dom . . . nazadnje

sem mu rekel laboratorij . . . Ampak tempelj je lepše in spodobnejše . . . kaj niso govorili tudi o tempelju radosti in ne samo o tempelju časti božje? Jutri bom dal napisati nad durí z zlatimi črkami: »Tempelj!«

»Čemu ste me klicali sem?« je vprašala Marta vdrgič in ni stopila izpred duri.

»Zakaj stojiš tam, Marta? Pridi bližje! Saj sem ti rekel: zakaj si moj gost, tvoj je moj dom . . . po stari slovanski šegi . . .«

Stopil je bližje, Marta se je umeknila tako daleč, da se je s pleči doteknila duri.

»Čemu?« je vprašala vtretič.

Malinovec je bil morda že nekoliko zlovoljen; obraz njegov je bil še zmirom vesel in svetel, v glasu pa je ležala rahla senca osornosti in nestrpnosti.

»Čemu? Kam se ti tako mudi, da izprašuješ po cilju s to trdovratnostjo? Kaj si vprašala, ko sem ti ukazal, da pojdi Kočarja klicat? . . . Ne izprašuj po cilju, ne izprašuj po koncu! Če se človek napoti, je najboljše, da zamiži in nič ne vpraša . . . Toda ne boj se, tudi o cilju bova govorila . . . kadar pride ura . . . Sedi najprej!«

Marta, v blatni, kmečki obleki, z rdečimi, delavskimi rokami, z gladko počesanimi lasmi, s pisano ruto okoli vratu in s svojim svežim obra-

zom ni sodila v bahato, pozlačeno izbo, opremljeno za dolgočasno, dolgo damo z visoko frizuro, bolehnimi lici in koščenimi komolci.

»Zakaj bi ne sedla?« je pomislila. »Tako bom slišala, kakor če stojim; in duri so blizu.«

Stopila je bližje in kamor je stopila, so se poznali na preprogi sledovi blatnih čevljev; sedla je na rob naslanjača, roke je položila na kolena.

»Zdaj povejte, kar ste mislili povedati; noč bo že in uro hoda je preko močvirja!«

Sedel je nji nasproti, onstran mize.

»Kaj še nisi pogledala na mizo?«

Težko obložena je bila miza z jedjo in pijačo; iz tenke visoke vaze so cvetele rožice, v vrsti so stale steklenice, samo dvojce kozarcev je bilo.

»Pij!«

Odmašil je steklenico in je točil; narahlo se mu je tresla roka.

»Ne maram piti!«

Natočil je tudi sebi in je vzdignil kozarec.

»Moraš piti, vsaj ustnice omoči! . . . Drugače ti ukažem, tvoj gospodar, da sediš tukaj do noči, do polnoči, do jutra, brez pijače in brez jedi . . . Moj gost si, pij in jej, ne boj se!«

Marta je omočila ustnice.

»In zdaj vstanem!« je rekla.

»Zdaj si šele sedla!« je vzklil Malinovec; in v tistem trenutku je bil resnično prestrašen njegov pogled. »Saj si šele sedla, dekle! Saj sem te šele dobro videl, saj sem ti hotel šele razložiti! Prej si izpraševala po cilju, zdaj bi šla nenadoma brez vprašanja! . . . Omočila si ustnice, na še priznani!«

Marta je vzela košček belega kruha in je priznala. Malinovec si je natočil drugi kozarec in je izpil na dušek; rahla rdečica se je prikazala na njegovih zabreklih licih, oči so gledale svetlejšje, toda nemiren, kakor trudoma zatajevan, je bil njih ogenj. Pogladil se je z debelo roko preko čela in lica, kakor da bi zabrisal rdečico, ugasil ogenj, in se je nasmešnil.

»In zdaj, ko tako lepo sediva, se bova pogovarjala prijazno . . . Kaj si mislila, ko si stopila za mano v to hišo?«

»Da se vam je zmedlo!« je odgovorila Marta.

Krohota se je zasmejal Malinovec.

»Tudi to je imenitna beseda! . . . Res se mi časih samemu zdi, da je to življenje blaznost, rahla blaznost, prijetna in nikomur škodljiva. Če je tako, zakaj bi človek ne bil blazen? Zakaj bi si še celo ne želel take blaznosti, ki mu šele, po pustem dnevu, odpre duri do sladkosti? Do resničnega življenja; zakaj tisto tam,

tisto klaverno, dolgočasno dremanje, kaj je tisto življenje? Šele kadar se zmede človeku, vidi nebesa . . . Pijva, Marta, v čast in slavo blaznosti!«

Vzdignil je kozarec; nehoté, brez misli, je vzdignila kozarec tudi Marta in trčila sta zvonko.

»Nisem mislil, resnično ti povem, da bova kdaj trčila s kozarci! . . . Ko si prišla in sem videl prvič tvoj obraz, sem se skoro prestrašil; in vendar me je prešinila sladkost od glave do nog. S pestjo je ne boš ugnal, sem si mislil, kvečjemu z mezinco! — Še nalašč sem oblekel to spodobno črno suknjo, ta beli telovnik in še rokavice sem hotel obleči, da bi bilo vse v redu; pa jih nisem oblekel, ker je bilo že pozno . . .«

Marta je sedela nekoliko vpognjena, eno roko na mizi, drugo na kolenu in je gledala s pazljivim, skoro srepim očesom gospodarju v obraz.

»Kako prazne, brezmiselne besede!« je mislila. »In vendar je nekaj skritega za njimi, čaka kakor za hribom. Ni se mu zmedlo in rada bi videla, kaj se prikaže izza hriba!«

Malinovec je odmašil drugo steklenico; pil je veliko in hlastno, skoro nevede, kakor človek, ki nečesa pričakuje ali ki se nečesa boji; ogenj njegovih oči je bil že nekoliko moten, kakor plamenec izpod gostega dima.

(Dalje prih.)

Grki.

Iz Valone prihaja v Rim vest, da pričakujejo tam vsako uro prihoda Grkov. Ena grška divizija je zasedla Chimaro, 40 km južno od Valone.

Kakor poročajo zadnje brzjavke iz Carigrada, se zdi, da so Grki na polotoku Chalkidiki v zadnjih bojih vendar dosegli prav znatne uspehe. Glasom teh poročil so namreč zasedli Grki v nedeljo obrežno utrdbo Sedulbaha in razobesili grško zastavo. Grki so zasedli nato tudi celo vrsto drugih utrdb na polotoku in stoji sedaj samo še eno uro pred Galipolijem. Grozodejstva Turkov na Chalkidiki so naravnost vnebovpijoča. Iz Galipolija v Carigrad dospeli ubežniki poročajo, da so turške milice iz Turkestanu in Lagistana z dovoljenjem generala Torgut Šefket paše zažgali nad 50 krščanskih vasi in masakrirali vse prebivalce.

V Carigradu priznavajo sedaj tudi, da je bila od Bolgarov s torpedi poškodovana križarka »Hamidie« zelo težko poškodovana in da bo trajalo popraviljanje najmanj še dva tedna.

Tako dolgo pa Turčija ne more čakati, ker grozi Grška zasesti vse turške utrdbe ob Dardanelah, zato je baše turška vojna mornarica v Črnem morju dobila nalog, da odpluje v Egejsko morje. Štiri torpedovke, ki so zasidrane v Maidosu, kjer so Dardanele samo nekaj nad 2 km široke, so dobile ukaz, da odplujejo pred Smirno. V Carigradu pričakujejo v kratkem pomorske bitke.

Srbsko-bolgarsko bratstvo.

Slika iz plovdivskega kolodvora.

Opisal prof. A. Bezenšek.

Plovdiv, 6. decembra.

Poročal sem Vam v št. 266 »Sl. Naroda« dne 19. novembra o ginljivih prizorih na sofijskem kolodvoru o priliki, ko je prihajala zmagonosna srbska armada iz Makedonije ter šla na pomoč bolgarski pred Odrin.

Takšni prizori so se ponavljali te dni na tukajšnjem kolodvoru, kjer sem bil slučajno navzoč.

Srbi radi pojo; Plovdivčani istotako. V Plovdivu se je osončilo pred 15. leti prvo bolgarsko pevsko društvo. Nadpisali smo na društveno zastavo: »Pesem zedinja, razveseljuje in tolaži«.

Kdo bi si bil tedaj mislil, da bo ta nadpis dobil realen pomen v tako bližnji bodočnosti v istem staroslavnem mestu, kjer je bila dne 3. oktobra 1897 ta zastava blagoslovljena po plovdivskem metropolitu.

Na tukajšnjem kolodvoru se namreč zbirajo že nekaj dni po redu ob prihodu vlakov, kateri vozijo srbske vojaške proti Odrinu, srbski vojaški pevci in člani plovdivskega pevskega društva, kateri z drugimi mestjani vred sprejemajo bratske vojaške, ter pojo združeni bolgarske in srbske domoljubne pesmi in narodne himne.

Poleg tega zadoni še večkrat iz junaških grl pesem: »Hej Slovani!« ali »Naprej!« ali — kar je v sedanosti najbolj pomenljivo — »U boj! u boj! Mač iz toka bračo! Nek Turčin zna, kako mremo mi!«

Posebno se pa dopada vsem slušateljem nova srbska pesem, v kateri se opeva »Balkanska zveza« in ki začenja z besedami: »Srbi in Bugari.« Na koncu pa vzkliknejo pevci in občinstvo navdušeno: »Živio car Ferdinand!« »Živio kralj Peter!«

To je novo pobratimstvo, ki se vrši pod zvoki slovanskih pesmi na bregovih šumeče Marice — okrvavljene.

Ponosno se vije nad pevci krasna zastava z omenjenim pomenljivim nadpisom:

»Pésenta sojedinjava, razveseljava; utešava.«

V plovdivskem pevskem društvu smo vsikdar gojili pravi slovanški duh. Prihajala so k nam v Plovdiv srbska in hrvaška pevška društva, a tudi mi smo obiskali Belgrad in Niš ter razna druga mesta na Balkanu, ter peli bolgarske, slovenske, srbske in hrvaške pesmi. Pripravljali smo se tudi na poset Ljubljane in Zagreba.

Najlepše spomine iz svojega življenja imam na to pevsko društvo, kateremu sem imel čast biti predsednik celih 10 let. Zato mi je posebno milo, ko vidim, da še dandanes veje med člani in pevci isti slovanški duh, kakor od samega početka in da se manifestira ob takih svečanih prilikah.

Naj še omenim, da dele bolgarske gospe in gospodične srbskim yojakom — pevcem in častnikom šopke, a gospodje jim predlagajo cigarete in konjak.

Te dni je bila pri takem prizoru navzoča tudi carica Eleonora, katera je bila jako ginjena pri milo donečem petju Srbov in Bolgarov in novem pobratimstvu pod pevsko za-

stavo. Carica je dala pogostiti častnike, pevce in vojaške prav po carski.

Pri odhodu vlakov so se sopeslišale v srce segajoče pesmi in videli se prizori, ki jasno pričajo o iskrenem bratstvu sosednjih bratskih narodov. Tedaj pač kane marsikatera solza navzočim spremljevalcem iz očesa; a pesem tolaži. In ko se začne pomikati vlak, zapoje junaki navdušeno »U boj! u boj!«. Občinstvo pa želi dober uspeh in silajno zmago bratskemu orožju. — Na svidenje z lovorjevimi vencii!

Štajersko.

Pozor, slovenski juristi! »Grazer Tagblatt« priobčuje v torek dne 10. decembra 1912 sledečo notico: »Zelo bi bilo želeli, da bi se nemški pravniki, osobito taki, ki znajo slovenski, v večjem številu posvečali politični službi. V tej službi so sedaj jako ugodne razmere in če bi ne bilo dovolj Nemcev, bode se moralo več prostih mest zasedsti (tudi na slovenskem ozemlju!) s Slovenci.« Iz zadnjega stavka zveni torej nemško naziranje, ki je očitno identično z vladnim, da se pri nas na Slovenskem ne sme nastavljaati slovenskih političnih uradnikov, temveč če le mogoče nemške. Pri našem boju zoper to naziranje pa nam je treba res veliko Slovencev v politični službi — in teh sedaj ni v dovoljnem številu. Zato pozor, slovenski juristi!

Iz Ormoža nam pišejo: Naša Citalnica je priredila minulo nedeljo v dokaj obsežnih svojih društvenih prostorih javno predavanje o balkanski vojski. Predaval je imenoma Zvez narodnih društev dr. Lev Brunčičko iz Ptuja o vzrokih in posledicah te preznameniti vojne, ki bo zapustila v zgodovini vseh Jugoslovancev globoke sledove. Obisk je bil tudi v Ormožu kakor na vseh drugih enakih predavanjih ogromen.

Naše prireditve. V nedeljo dne 15. decembra priredi politično in gospodarsko društvo za šmarski, rogaški in kozjanski okraj pri Sv. Stefanu poleg Šmarja in v Lembergu javni predavanji o balkanski vojski. Isti dan se vrši javni shod ptujskega političnega društva »Pozor« pri Sv. Barbari v Haložah in sicer po rani maši. Popoldne ob 4. uri predava v ptujski Citalnici vseučiliški profesor dr. Murko o balkanskih narodih. Celjska sokolska župa priredi v soboto zvečer javno predavanje v Mariboru in v nedeljo popoldne v Ormožu. Predava starosta celjskega »Sokola« brat Jože Smertnik s pomočjo skiptičnih slik o letošnjem vsesokolskem zletu v Pragi. Somišljeniki, udeležite se teh naših prireditev v posameznih krajih v mnogobrojnem številu.

»Eine völkische Tat.« Iz Gradca nam pišejo: Neko tukajšnje nemško koncertno podjetje je napovedalo za 16. december v Štefanijinih dvorinah Kubelikov koncert. Kubelik je istotako kakor Kocijan že večkrat nastopal na koncertih v Gradcu in je žel veliko priznanja. Umetnost je mednarodna in poslušajo omikani Slovani ravno tako radi izbornega nemškega goslača kakor narobe. Glavni odbor »Südmarke« pa je nenadoma iztuhljal, da pomenja Kubelikov koncert v najbolj (!) nemškem mestu Gradcu nacionalno nevarnost in izzivanje za Nemce! Da, famozni glavni odbor tega društva, ki hoče širiti »kulturo« tudi med neomikani in bebastimi Slovenci, poziva v posebnem dopisu graškim listom Gradčane indirektno celo k brahijalnemu nastopu, ako bi Kubelik res na poziv boljšega dela graških Nemcev nastopil, ne da bi vprašal za dovoljenje Wastiana, Kneschaureka, Theissa in kakor se še imenujejo kulturni voditelji »Südmarke«. Tako stopanje kaže toliko divjaštva in zaostalosti, da se nič ne čudimo surovosti spodnještajerskih renegatov, ki imajo take učitelje v Gradcu. Razum se, da mora zvedeti za ta čin »Südmarke« evropsko časopisje, ki si bo potem lahko napravilo o »südmarkerjih« in njihovem »obrambnem« delu primerno sodbo.

Zavezanci za vojaško takso se imajo za leto 1913. zgledati v mesecu januarju pisмено (z izpolnjenimi zgledilnicami) ali pa ustmeno pri občinskih uradih svojega bivališča, da ne bo radi opustitve zgledilne dolžnosti nepotrebnih sitnosti, ki so česče občutnejše, kakor je bila v prejšnjih časih za nižje sloje vojaška taksa.

Iz Maribora. Tu je umrl v ponedeljek jutraj umirovljeni dolgoletni profesor na mariborskem učiteljskem, šolski svetnik Ivan Kopričnik v 63. letu svoje starosti. Pogreb se vrši v sredo ob pol 4. popoldne.

Ukazni list za šolstvo v vojvodini Štajerski. Deželni šolski svet bo z Novim letom začel izdajati »Ukazni list za šolstvo v vojvodini Štajerski«. Ta list bo vseboval novoro izšle zakone o šolstvu, odredbe, predpise, razglase, poročila, osebne vesti in

razpise služb. — Naročitvi tega ukaznega lista so zavezane vse deželne nemške svetovne podrejene oblasti in vse javne ter s pravico javnosti opremlje šole in zavodi. — Nemški izvod stane na leto 5 K, nemško-slovenski pa 7 K.

Konkliško učiteljsko društvo je na svojem zborovanju 5. t. m. sprejelo soglasno predlog, da se učitelstvo tega okraja radi dr. Pregeljeve povesti v koledarju (1913) »Družbe sv. Mohorja«, v kateri se slika učitelja kot pohištvalca in zapeljivca ljudstva, odslej ne bo več vpisalo kot član družbe; poleg tega bo učitelstvo vplivalo na krajne šolske svete, in dr., da odslej ne bodo več naročali knjig učiteljem sovražne družbe! — Zeleti je, da temu vzgledu sledijo tudi druga slovenska učiteljska društva.

Iz Maribora. Kar skuša »veliko« nemško časopisje pri svoji sedanjosti besni gonji Jugoslovonom vsaj kolikor toliko prikriti, to povejo tem odkritosrčnejše provincialni nemški lističi. Tako piše »Mar. Ztg.« z dne 7. decembra na uvodnem mestu: »Divja besnost, ki jo kaže srbofilna gonja med spodnještajerskimi Slovenci, bi morala vendar prepričati odločujoče kroge, da se mora te ljudi, ki se jih v mirnih časih razvaja (!) s popustljivostjo in vsemi dobrotami (!), drugače pritisniti...« Vedno in vedno znova potrjujejo Nemci, da so v sedanjih časih patrijotični in lojalni ne v avstrijskem državnem, temveč v nemško-nacionalnem interesu. A vseeno upoštevajo avstrijske vlade ta prečuden »patrijotizem« in se spuščajo z nemškimi šovinisti v boje in nasprotja z — večino avstrijskih državljancev. Navzlic mogočnim pomočnikom pa se zna spodnještajerskim Nemcem in renegatom sedanja grda gonja proti Slovincem slabo izplačati.

Podružnica »Branibora« v Mariboru išče za Spodnji Dravograd in za mariborsko predmestje trgovca z mešanim blagom. Zahteva se nekaj potrebnega kapitala. Prostor zaguaran. Pojasnila daje odbor podružnice (Narodni dom).

Iz Ptuja. Politično društvo »Pozor« je priredilo v nedeljo dne 8. decembra popoldne v Golobovi gostilni na Vurbergu izvrstno obiskano shod. O balkanski vojni, njenih vzrokih in posledicah tudi za Slovence je krasno govoril dr. Lev Brunčičko iz Ptuja. Po njegovem govoru je bila sprejeta resolucija enake vsebine kakor pri Sv. Marijeti pod Ptujem. Govorili so še gg. Mikš, Muršec in domači župan. Ljudje so bili tega podučnega in zanimivega shoda zelo veseli in so izrazili željo, da bi se priredilo kmalu kaj podobnega.

V pojasnilo zadnji »Omladini« in slovenski javnosti na znanje! Narodno-obrambna anketa spodnještajerskih naprednih fer. društev bi se imela vršiti letos dne 31. avg. in 1. septembra v Ptuj. Predsedstvo »Bodočnosti«, ki je bilo po besedah zadnje »Omladine« v rokah liberalnih Triglavancov je agitiralo za omenjeno anketo celo leto osebno in po listih, je preskrbelo dvorano v Narodnem domu, je povabilo razne predavatelje in našlo povsod odmev velikega zanimanja! — V začetku meseca avgusta — tako zahtevajo namreč društvena pravila — se je vršil občni zbor in predsedstvo je prišlo v roke radikalcem. Od tega časa ni bilo slišati nič več o enketi. »Klub naprednih akademikov v Celju« je n. pr. pisal dvakrat pismo in obljubil sigurno udeležbo k enketi, — toda »radikalno predsedstvo« mu sploh ni odgovorilo. Storilo je to komaj na ponovno urgiranje. — Konstatiramo, da bi trebalo »radikalno predsedstvo« vztrajati le na nivoju priprav »liberalnih Triglavancov« in priti dne 31. avgusta v Ptuj in — enketi bi se vršila silajno! in zdaj si drzne zadnja »Omladina« zvrčati krivdo, da je anketa odpadla na — predsedstvo »liberalnih Triglavancov!« Radikalci! ne razdirajte, kar so sezidali »Triglavanci«, ne razdružujte članov prepotrebne fer. društva »Bodočnosti« in ne dajate več povoda takim odgovorom!

Aškerčeva slavnost v Šmarju pri Jelšah. Lahko bi napisali o tej prvi in edini Aškerčevi slavnosti na Slovenskem lep slavošpev, poln plamenečega narodnega navdušenja, kakoršno je vladalo na slavnosti sami. Štajerski Slovenci smo s to slavnostjo podali dokaz, kako znamo ceniti našega velikega rojaka kot pesnika jekleno krepkih verzov, prožetih z ljubeznijo do domovine in do narodnega napredka, kot moža, ki je neomajno veroval v ideale človekoljubja in kulturnega napredka, kot moža, ki je tudi osebno bil neupogljiv značaj silne duševne jakosti in volje. Slavili pa smo Aškerca predvsem kot narodnega buditelja — pesnika, ki je veroval v bodočnost slovenskega naroda in ki mu je na zgledih iz slovenske in slovanske

zgodovine, katero je v svojih delih tako bogato obdelal, kazal pot v bodočnost. Videli smo vstajati pred nami slovenske junake meča in duha, Primoža Trubarja, kralja Matjaža, kmečkega kralja Matijo Gubca; videli smo pred seboj ilirsko tragedijo, videli balkanske hajduke in makedonske vstaše, ki se bojujejo za narodno svobodo, videli smo Roposo, verjesekega junaka, videli zadnjega grofa celjskega in teharske plemiče — pisano vrsto zgodovinskih oseb iz slovenske in slovanske preteklosti in sedanjosti. Kaj čuda, da se nam je pri pogledu na vse to bogato delo, katero nam je v prekrasnih izjavah predložil slavnostni govornik prof. g. dr. Ilešič iz Ljubljane, pomnožilo spoštovanje, da se nam je pomnožila ljubezen do našega umrlega slovenskega barda Aškerca. To tem bolj, ker smo slavili njegov spomin v kraju, kjer se ga ljudstvo še spominja kot nekdanjega svečenika, kjer živi mnogo mož, ki so intimno s pokojnim Aškercem občevali in poznali vse njegove radosti in bolesti. O poteku slavnosti same na kratko le toliko: Udeležba je bila izvanredno velika, saj je bila velika dvorana Habjanovega hotela natlačeno polna ljudstva iz Šmarja in deloma okolice, iz Grobelnega in St. Vida, iz St. Jurja in Dramelj, iz Celja, iz Mestinja, Lemberga, Kostivnice, Rog. Slatine, Rogatca in iz mnogih drugih krajev. Koncertni del slavnosti je dal celi slavnosti pomenljiv značaj. Pevske točke, proizvajane od krog 25 pevcev broječega slovitega šentjurskega pevskega zbora pod priznanim vodstvom g. Čuleka, so izzvale med občinstvom burne izraze zadovoljstva in odobravanja, istotako solospjev, katerega je — spremljan na glasovirju od gđc. Schreinerjeve pel g. Rudel iz St. Jurja. Šentjurski pevski zbor vsebuje krasen material na glasovir in bi bilo le želeli, da bi nastopil večkrat na koncertih tudi izven domačega kraja. Slavnostni govornik g. dr. Ilešič nam je naslikal Aškerca kot človeka in kot pesnika, ne s kako pretirano hvalo, ki bi pri vsem spoštovanju do pesnika tudi na taki slavnosti ne bila na mestu, ampak z objektivno, vsestransko pravično sodbo, pa tudi s pravično sodbo in obsojdo gonje, ki se je z raznih strani uprizorila proti Aškercu v zadnjih letih. Občinstvo je njegovim, mestoma filozofsko globokim izjavam sledilo z napeto pozornostjo in je bil g. dr. Ilešič po govoru in tudi še pozneje deležen burnih ovacij. Godbene točke je celjska narodna godba pod kapelnikom g. Seifertom izvajala v splošno zadovoljnost, šmarski vrli diletantski zbor je pa s hvalevredno rutino interpretiral Aškerčevo enodejanko »Tujka«. Sklepom oficijalnega dela je predsednik narodne stranke, deželni poslanec dr. Kukovec v lepem govoru poudaril potrebo populariziranja Aškerčevega dela in dokazal upravičenost, da je haš politično društvo priredilo prvi Aškerčev večer na Štajerskem. — Prosta zabava, ki se je razvila po oficijalnem delu, je bila jako živahna, domača. A tudi med njo so zazveneli resni zvoki: gg. dr. Rakež in župan Ferlinc sta vzbujala spomine na Aškerčevo dobo v Šmarju. Prvi je sporočil občinstvu, da je Aškerč pred 25 leti dal impulz za ustanovitev podružnice C. M. družbe v Šmarju, drugi pa je pozdravil goste kot župan šmarskega trga, katera tla je posvetil pesnik Aškerč s svojim bivanjem na njih. G. Rebeček se je v navdušenem govoru zahvalil prirediteljem prve Aškerčeve slavnosti na Štajerskem in izrekel željo, naj bi se o Aškercu in njegovih delih mnogokrat govorilo med ljudstvom, zakaj tako se bo budila v njem vera vase, vera v narodovo bodočnost. V imenu akad. društva »Triglav«, katerega častni član je bil Aškerč, je pozdravil občinstvo g. filozof Strmšek. — Ob eni so se poslovali gostje s celjske strani in se odpeljali s posebnim vlakom. — Politično in gospodarsko društvo za šmarsko-rogaško-kozjanski okraj, ki je slavnost priredilo, je lahko z moralnim uspehom slavnosti zadovoljno, upamo pa tudi, da bo materialni uspeh tak, da se bo dalo znatno pospešiti ljudsko knjižništvo v področju društva; saj s tem bo društvo postavilo najlepši spomenik umrlemu pesniku, ki je bil najvnetejši zagovornik širjenja izobrazbe, kulture. Upati je pa tudi, da bo narodno navdušenje tega večera ostalo trajno pri vseh, ki so bili navzoči, in da bo to navdušenje prešlo v pozitivno narodno-kulturno delo, ker le tako bodo postali vredni slavitelji Aškerčevega imena.

Drobne novice. 12. 12. 12. 12. 12. Na graškem poštnem uradu št. 12 v Sackstrasse se bode rabil dne 12. decembra opoldne poštni pečat, ki bo natisnil 5 dvanaestic. Znamke, ki so

bile pretiskane s tem poštnim pečatom, bodo nabiratelji gotovo zelo iskali. To je zadnjič v 20. stoletju, da bo kazal poštni pečat pet enakih števk. — Kuga slinavka in grintavka se je zopet pojavila na Zgornjem Štajerskem in sicer v judenburškem političnem okraju. — Iz Celja. Ponarejen petkonjski tolar je izdal v gostilni Jožefe Karba v Začretu neki mlinar Janez Podergajs. Ali je dobil Podergajs ta ponarejen tolar iz druge roke ali je v zvezi s kakimi ponarejevalci denarja, se še danes ne ve. — Iz Mozirja poročajo, da so oblasti prijele nekega Janeza Zavolovška zaradi utihotapljanja saharina. — Iz Pesnice nad Mariborom poročajo, da so našli v nekem potoku blizu St. Ilje že močno nagnito telo posestniškega sina Fleischhackerja. Fant je bil boja v nekem ponočnem pretepu ubit. — Iz Solčave poročajo, da je tam umrla nagle smrti 75 let stara Marija Plešnik, po domače Knezova. Bila je vzorna slovenska žena.

Roroško.

Mestna občina celovška je zopet dobila 100.000 kg premoga in ga prodaja po 2 kroni 100 kg. Dovoz na dom stane 20 vin. od 100 kg.

Brat proti bratu. V Celovcu so aretirali posestnikov sina Mihaela Kopejnika iz Šmartna pri Celovcu, kjer je dne 4. t. m. zadal svojemu bratu več nevarnih ran z nožem.

Vojaška patrola v nevarnosti. Vojaška patrola, obstoječa iz dveh častnikov in dveh vojakov, se je napotila s smučmi iz Hrušice v dolino Log. Toda visoko v hribovju jih je prehitela noč in bilo jim je nemogoče iti med strmim skalovjem naprej. Prenočiti pa si vojaki tudi niso upali, dasi so bili silno utrujeni, ker bi bili gotovo v snegu zmrzili. Zakurili so velik ogenj v znak nevarnosti, in res je ta ogenj opazil nadučitelj v Logu Geisler. Obvestil je takoj orožništvo, in kmalu nato je odšla ekspedicija ponesrečencem na pomoč. Našli so vojaške ob 1. jutraj sicer še žive, toda precej ozeble. Peljali so jih v Log, odkoder je patrola drugi dan zopet odšla.

Primorsko.

Iz poštne službe. Nadpoštar v Gradežu je imenovan za nadpoštara v Skofiji Loki.

Iz južnoželezniške službe. Prestavljena sta adjunkt Ludovik Črnak iz Trsta v Inomost in asistent Franc Temm iz Maribora v Trst.

Goriški mestni proračun izkazuje za leto 1913. potrebbšin 1.408.430 K in kritja 1.346.976 K, torej primanjkljaja 21.454 kron.

»Banca popolare« v Gorici pred sodiščem. Najvišje sodišče na Dunaju je odredilo, da se vrši obravnava proti Alfredu Lenassiju in odvjetniku dr. R. Luzzati zaradi znanega poloma »Banca popolare« dne 27. t. m. v Trstu. Državno pravdnništvo bo zastopal namestnik državnega pravdnika dr. Marinac iz Gorice.

Goriška porota. Včeraj se je vršila pred tukajšnjo poroto obravnava proti 60letnemu Arnoldu Zanutlu iz Beljana v Furlaniji zaradi posilstva še ne 14letne Hermine Furlanove. Obravnava je bila tajna. Obravnava se je vršila cel dan in je bila končana odgodena na drugo zasedanje in sicer v svrhu ponovne zdravniške preiskave glede duševnega stanja Hermine Furlanove.

Zaradi neozdravljive bolezni se je ustrelil v Trstu 43 letni vpokojenec Ivan Pintar.

V morje je skočila s Karlovega pomola v Trstu 40letna Marija Oraš. Potegnili so iz vode še živo in so jo odpeljali v bolnico.

Tržaški mestni proračun. Včeraj je bil objavljen mestni proračun za leto 1913. Proračun izkazuje v ordinariju 10.065.930 K primankljaja in v ekstraordinariju 3.373.500 K prebitka. Skupni zahtevki znašajo 17.176.360 K, lastni dohodki 7.650.430 kron, kritje 9.202.700 K, zahtevki ekstraordinarija zahtevajo 4.032.610 kron, lastni dohodki 659.110 K in nepokriti zahtevki 3.373.500 kron. Za kritje primankljaja se predlaga najetje posojila v znesku 3.400.000 K.

Požar v ladjedelnici pri Sv. Roku v Trstu. V ponedeljek zvečer je izbruhnil ogenj v ladjedelnici. Naenkrat je začela goreti tesarska delavnica tako naglo in silno, da so delavci komaj ušli. Zgorela je električna žaga in mnogo lesa. Ogenj se je prijel tudi lesene podstave, na kateri je Lloydov parnik »Marienbad«. Vendar so ogenj pravočasno zadušili, tako, da parnik ni poškodovan. Škoda znaša čez 6000 kron.

Tržaška porota. V ponedeljek se je vršila obravnava proti tržačanoma Andreju Cotelju in Emilu Kubiku zaradi hudodelstva hudobije, od-

nosno poneverjenja. — Andrej Čokelj je bil drugi komisar na parniku »Laura«, last »Austro-Americane«. Med vožnjo iz Amerike je Čokelj pobegnil v Neapolju iz parnika, z njim vred pa je izginil tudi neki Pipan, ki se je pripeljal iz Amerike brez voznega listka, za kar je Čokelj vedel. Na to sta Čokelj in Pipan s pomočjo drugooobtoženca Kubika ogoljufala družbo z lažnjivimi naročili v imenu družbe za 500 kron, drugi poskus za 2000 kron, pa se jima je ponesrečil. Obravnava je bila zelo burna, posebno zaradi odločnega nastopa zagovornikov in predsednika senata. Porotniki so potrdili vprašanje glede goljufije pri Čoklju, krivdo Kubika pa so zanimali. Čokelj je bil obsojen na 4 mesece zapor, Kubik pa je bil oproščen. Ker je predsedal Čokelj že 4 in pol meseca v preiskovalnem zaporu, so ga takoj izpustili. Danes se vrši obravnava proti morilcu Del Timu.

Dnevne vesti.

† Odstop vojnega ministra in šefa generalnega štaba. Kolosalna, naravnost nepopisna je senzacija, ki jo je vzbudil nagli, od nikogar niti najmanj pričakovani odstop vojnega ministra Auffenberga in šefa generalnega štaba Schemua. Ta čin, na kateri sta se Auffenberg in Schemua umaknila, se že več ne more imenovati odstop, reči se mora, da sta moza odletela. Mesece in mesece smo čitali po vseh mogočih listih slavošpeve na ta dva moža, kovali so ju v zvezde, zdaj pa sta kar naenkrat za nič, in zdaj se razglašajo, da je bil Auffenberg najnesposobnejši vojni minister in Schemua tudi samo navaden »Platzhalter« in prav nič več. Prej taka slava — zdaj take brce, prej tako povzdigovanje, zdaj tako ponižanje. Za kulisami so se morale zgoditi prav posebne stvari, da sta bila najvišja vojaška dostojanstvenika kar tako, brez vseh ceremonij, kar čez noč strmoljavljena in to v trenutku vojne nevarnosti. Oficijska pojasnila o vzrokih odstopa teh dveh najvišjih vojaških funkcionarjev seveda niso vredna počenega groša. Ta pojasnila pravijo na primer, da je Auffenberg podajal »seperatna mnenja« in s tem motil »harmonijo nazaranja« vodilnih krogov. Kaj se to pravi? Vojni minister vendar ni marioneta, ki ne sme niti imeti svojega mnenja, ampak je odgovoren čimtelj in ima dolžnost povedati svoje mnenje. Ali je mar Auffenberg motil »harmonijo nazaranja« s tem, da je podajal »seperatna mnenja« proti vojni? Na vsak način bo zelo koristno, če se bo v državnem zboru zahtevalo pojasnilo o tem »odstopu« vojnega ministra in šefa generalnega štaba, kateri »odstop« ima vse znake odstopljenja.

† Globoko užaljeni »Slovenec«. Neljubno nam je, da si je najbolje uniformirani slovenski list tako zelo k srcu vzel našo opombo k njegovemu sobotnemu uvodniku. A tolaži nas njegova današnja izjava, iz katere razvidimo, da je naše posvarilo vendar pomagalo. Povsem lojalno svetujemo »Slovencu«, naj v prihodnje tako, v nerodni slovenščini skovana in očitno itak že honorirana poročila priobčuje na način, ki izključuje vsako napačno domnevanje. Vse avstrijske časopise je seveda pomotoma smatralo to izjavo kot demonstracijo klerikalne večine kranjske, ker jo je bil podpisal sam upravitelj konkurzne mase S. L. S.! In šele danes, tri dni kasneje, izveemo, da naj smatramo ominozni članek kot popolnoma zasebno mnenje gosp. jur. dr. Šusteršiča! Nihče nam ne more šteti v zlo, ako izrečemo željo, naj se zanaprej »Slovenec« je bolje uniformira, ker gotovo ni naša naloga, skrbeti za red in disciplino v klerikalni stranki. »Slovenec« bo vobče dobro storil, ako take in enake članke priobčuje v onem delu svojih predal, kjer se sicer bere, da »Pes ugriznil« ali pa celo tam vzađaj, kjer se ponujajo po nizki ceni umetna gnojila! Toliko povemo v interesu ugleda slovenskega časništva. Da pa dokažemo dejansko svojo popolno kolegijsklost, se blage volje obračamo do vseh cenjenih odjemalcev in bralcev »Slovenca« z vkladno prošnjo, naj svojemu pobožnemu glasilu veledušno odpuste storjeni greh, tembolj, ker se je itak kesal in pokoril, ter da naj mu ostanejo slejkoprej naklonjeni v dosledni potrpežljivosti in previdnem zaupanju.

† O avstrijsko - srbskem sporu piše dunajska »Information«: »Avstrijsko-srbski spor baje po oficioznih zagotovilih še vedno ni nič izgubil na svoji ostrosti. Oni pa, ki vključ ognjenemu znamenju napetosti še vedno niso pokopali upanja, vendar še menijo, da se v Belgradu vsaj toliko stremijo, da bodo odnehali od ideje glede okupacije Severne Albanije. In kakor se zdi, se je to res že zgodilo. To dejstvo izprizčuje, da se je položaj v resnici nekoliko zboljšal, to tem bolj, ker so na Dunaju opetovano namignili, da se glede druge kritične točke, glede pristanskega vprašanja, ne sme smatrati kompromis pod gotovimi pogoji kot docela izključen. Vprašanje tega kompromisa bo nesporno tvorilo točko, v kateri se bo udeležilo mirovnih del naših diplomacij. Iskreni prjaljeli miru morajo samo želeli, da bi trenotek odločitve našel neposredno udeležene faktorje pri polni zavesti velike njihove odgovornosti. Modro spoznanje pri slabem, generozna prijaznost pri močnem je predpogoj, da poneha napetost med Avstrijo in Srbijo. Ako se to doseže, je dana možnost za uresničenje bodočega priateljskega razmerja. Naj se je v zadnjih mesecih nakopičilo še toliko ogorčenja in nesporazumljenja, mirno in trezno misleč državnik se ne more ubraniti spoznanja, da krivda na popolni odtujitvi med Dunajem in Belgradom nikakor ne zadene samo Srbije. Z naše strani se je tekem časa toliko storilo, da bi se malega sosedu spravilo v zmoto glede dobrohotnih intencij avstrijske politike. Te napačne metode so zakrivila, da je v Srbiji vzrasla cela generacija, da se srbski narod more razvijati takorekoč samo za hrbotom Avstrije in da je navezan na to, da zasleduje svoje narodne cilje samo brez Avstrije ali celo proti Avstriji. To je polagoma postala vladajoča nota v srbskem javnem mnenju. Popolnoma napačno pa bi bilo, ako bi se mislilo, da bi bilo med srbsko inteligenco in med odločilnimi krogi srbskega naroda popolnoma izumrlo čustvo, da je dobro razmerje k naši monarhiji potrebno. Res je temveč, da kralj Peter sam najgloblje obžaluje nejasnosti v odnošajih med Srbijo in Avstrijo. Že za časa aneksijske krize je porabil ves svoj vpliv, da bi oficiozalno srbsko politiko omilil... V svojem omejenem delokrogu ni nikoli prenehal svetovati k previdnosti in obzirnosti nasproti Avstriji. In končno tudi njega ne zadene krivda, ako se je Avstrija trdovratno dala v Belgradu zastopati po diplomatih, ki so vse drugo preje razumeli, kakor da bi v samozavestnem slovanskem miljeju moralno imponirali. Poznavatelji razmer pa vedo prav dobro, da je tudi med mlajšimi srbskimi državniki mnogo takih, ki polagajo veliko važnost na to, da se obnove dobri odnošaji z Dunajem. Med temi je pač najtalentiranejši in v veliko bodočnostjo Spalajković, znan v Avstriji izza Friedjungovega procesa. O njem pripovedujejo v Belgradu, da je bila njegova najsrčnejša želja, da bi prišel za poslanika na Dunaj, da bi tukaj deloval v pomirjevalnem smislu. Toda ministrstvo zunanjih del ga je odklonilo in zgodilo se je, da je bil Spalajković poslan v Sofijo. In samo tej nespametnosti na Dunaju se je zahvaljevati, da se je vobče posrečilo osnovati »Balkansko zvezo«. Ta zveza je baje izključno delo njegove spretnosti argumentacije in njegove prepričevalne umetnosti! Kako nagačivo zloben je semtertja slučaj!

† Proti sumničenju, da so slovenski listi antipatriotični. Na obdobju »Oesterr. Rundschau«, da so slovenski listi antipatriotični in protidinstični, odgovarja spjeljsko »Naše Jedinstvo« tako-le: »Že enkrat smo naglašali, da »Obzorje«, največji hrvaški list, vseskozi izjalen, tudi praški »Narodni Listi«, ki se tenara prvi slovenski list: so dinastični. Evo vam izvrstno urejevalnega »Slovenskega Naroda« v Ljubljani. To je prvi in najbolje urejevalen jugoslovanski list. Liberalen, kakor ni nobeden drugi, toda vedno fin in lojalen nasproti monarhiji in dinastiji. Takšna je tudi ugledna »Srpska Riječ« v Sarajevu. Je še mnogo listov istega pravca in stališča. V Dalmaciji je mnogo slovanskih, navdušeno slovanskih listov, toda naj bodo hrvaški ali srbski, vsi poudarjajo svoja dinastična čustva. Takšen je dr. Kramar, voditelj češkega naroda, takšen je bil Strossmayer, takšni so bili stari narodnjaki, takšni so tudi danes naši poslanci in prvaki, pa naj jih sumnič, kdorkoli hoče, če tudi »Oesterr. Rundschau« sama!

† Ali je »Sumi Marica« državni nevarna pesem? Že desetletja se je na Slovenskem nemoteno in neovirano pela in igrala pesem »Sumi Marica« in nikomur ni prišlo na um, da bi tej nedolžni pesmi podtaknil državni nevarne tendence. Ta pesem je bila tudi na sporedu sobotnega »Cajnega večera«, ki ga je priredil »Sokol I.« v »Mestnem domu«. Teh Sokolovih prireditelj v »Mestnem domu« so se zlasti vojaki prav radi udeleževali. V soboto pa ni prišel na splošno začenje in presenečenje nobeden vojak. Bilo je namreč tako vojakom, kakor orožnikom prepovedano se udeležiti sobotnega Sokolove prireditve, in sicer zgolj radi tega, ker je bila na sporedu tudi pesem »Sumi Marica«. Ali je sedaj že »Sumi Marica« postala veleizdajalska? Doselej sta bili »Marzeljca« in »Sumi Marica« edini himni, ki se jih je smelo peti in

igrati, ne da bi se človek izpostavljaj nevarnosti, da ga radi tega proglase za veleizdajnika, sedaj pa je postala protipatriotična že »Sumi Marica«! Od resnega do smešnega je samo en korak in morda se bo zgodilo, da bi nihče ne ugovarjal, ako bi bila na sporedu kake prireditve sultanova koračnica.

— Nerodnost ali zlobnost. Današnji uradni del »Laibacher Zeitung« prinaša med uradnimi razglasi tudi objavo vpisa »Ljubljanske kreditne banke« v trgovinski register. Kot sedež firme so označena mesta: Ljubljana kot glavni zavod s podružnicami: Split, Klagenfurt, Trst, Sarajevo, Gorica in Celje. Kolikor smo informirani, se je to najbrže zgodilo pri sodišču, bodisi iz nerodnosti, bodisi iz zlobnosti. Vsekakor pa moramo protestirati, da bi se naša dobra slovenska imena kar kratkoma spravljala na ta način s sveta.

— Gospodarske posledice in učinki vojne. Je naslov predavanja, ki je bo imel urednik Rudolf Šega jutri zvečer ob 9. v slovenskem trgovskem društvu »Merkur«, »Narodni dom«. Predavanje bo zanimalo ne samo naše trgovstvo, temveč tudi predvsem naše denarne zavode in njih klijente. Predavatelj bo skušal dokazati, da je denar, naložen v naših hranilnicah in posojilnicah, tudi v času raznih katastrof popolnoma varen. Z ozirom na važnost predavanja se pričakuje večja udeležba.

— Predavanje. V soboto bo v »Mestnem domu« predaval g. dr. H. Tuma iz Gorice o vojski na Balkanu, nje vzrokih in posledicah.

— Kinematograf v gledališču. Ker tri dni na teden v deželnem gledališču ni predstav, se vrše zdaj pogajanja, da bi bile take dni v gledališču kinematografske predstave, kakor je to upeljano že v različnih večjih mestih.

— Kanali zbiralniki in poglabljevanje Ljubljane. V bližnjih dneh se prično kopati kanali zbiralniki, ki so za mesto posebno iz zdravstvenih ozirov velike važnosti. Kanali bodo izpeljani od prisilne delavnice do novih hiš na Sredini in od izliva Gradščice v Ljubljano do Kolesije. Vsled tega bodo morali biti popravljeni tudi hišni in cestni kanali, ki se izlivajo v te zbiralnike. Tozadevna predella se lahko natanko opazajo že na Poljanskem nasipu. — Tudi poglabitev Ljubljane napreduje. V kanalu pri prisilni delavnici dela veliki bager. Material, ki ga dviga bager s svojimi železnimi korci, nalagajo proti na vozove male železnice in ga prevažajo na Kodeljevo. Pri Francovem mostu odvažata dvignjeni material dve lokomotivi, pri Šent-peterskem mostu pa ena, tako da je promet v Ljubljani cel dan precej živahen. Pri Francovem mostu je izkopan že skoro 80 m dolg, 3 do 4 m širok kanal, obit z piloti. Tudi na drgmih mestih so že začeli kopati kanale.

— Telefonski poskusi z Zadrom. Kakor smo že poročali, se je državna uprava odločila, telefonskemu omrežju priključiti tudi Dalmacijo. Dotična dela so malodane že gotova. Danes so prvič poskusili, če je mogoče govoriti iz Zadra z Ljubljano. Poskus je izvrstno uspel. Telefonska zveza z Dalmacijo se odpre, kakor čujemo, že z novim letom. Za napravo tega telefona so bili v prvi vrsti merodajni vojaški oziri.

— Prevzemnikom odvetniške pisarne rajnega gosp. dr. Janka Vilfana v Radovljici je določila odvetniška zbornica kranjska gosp. dr. M. Pirca, odvetnika v Ljubljani.

— Poročila sta se včeraj gosp. Ciril Dolenc, uradnik Ljubljanske kreditne banke in gđ. Irena Ružičkova, hči občeposlovanega ljubljanskega civilnega geometra g. evidenčnega nadzornika v p. Jana Ružička. Bilo srečno!

Nesreča v Idriji. V torek dopoldne so našli otroci ob levem bregu Idrijce pri erarični tovarni v vodi moško truplo. Na lice mesta došla komisija je spoznala truplo za Ivana Zupančiča, strojevodja erarične električne cestne železnice v Idriji. Kako se je pokojnik ponesrečil, težko dognati. Govori se tudi v Idriji o samomoru. V ponedeljek popoldne je Zupančič v službi zadel z motorjem ob tovarni voz in ga nekoliko poškodoval. Zgodilo se je to najbrže vsled opozlega tira, da ni mogel električnega stroja takoj ustaviti. Ker bi imel biti radi neprevidne vožnje kaznovan, ga je to tako bolelo, da je baje šel prostovoljno v smrt. Koliko je resnice na tej govorici, se ne ve. Zgodila se mu je res nesreča pri vožnji, toda, da bi ga mala nezgoda gnala v smrt, je težko verjeti. Pokojni Zupančič je bil šele v 25. letu starosti in sicer mladenič dobrega in priljubljenega značaja. Huje je zadel sina v nesreča starše.

Božični semenj v Črnomlju bo izjemoma dne 23. decembra.

Elektroradiograf »Ideal«. Ob 2. uri ponoči krasna senzijska drama predvaja se samo še danes in

jutri pri večernih predstavah. — Za smeh skrbi Moric v sliki »Moric in ljubljanski prašek«, in krasna učinkovita veseloigra »Kraljica kopeli«. V mestni klavnic se je zaklalo od 24. novembra do 1. decembra t. l. 70 volov, 3 biki, 7 krav, 370 prašičev, 85 telet, 25 koštrunov in 5 kozličev. Vpeljalo se je 799 kg mesa, 9 zaklanih prašičev, 21 zaklanih telet in 4 zaklani kozlički.

Ujel se je. Danes dopoldne se je pripeljal v Ljubljano neki Štefan Nenin, roj. 1894. v Olšoarady na Ogrskem ter pristojen v Nagy - Beckereck, katerega je na kolodvoru službojuči nadstražnik Nikolaj Večerin ustavil in legitimiral. Fant je priznal, da je na Reki svojega gospodarja za malo vsoto ogoljufal, potem pa krenil proti Ljubljani. Nadalje je tudi priznal, da je v svojem očetu ukradel 560 K, za kar je bil na Ogrskem aretiran in obsojen v enoletno ječo. Mesece junija je iz zapor pobegnil v Srbijo, od tam je prišle pa na Reko, kjer si je poiskal službe, a ker mu tudi tam ni ugajalo, se je hotel izseliti v Ameriko. — Isti stražnik je snoči prijel leta 1893. v Selu pri Semiču rojenega Štefana Štravsca, ki se je hotel izseliti v Amerika, ter se s tem izogniti vojaški dolžnosti. Ta je bil pa precej navihvan. Vzel si je retourni vozni listek do Otoč, kupil vošč no svečo, ter dejal stražniku, da jo nese blagosloviti. Denar, v znesku 400 K, je imel pa njegov brat, ki je že bil v Ameriki in potuje zopet tja. Pa vsa ta zvijača mu ni nič pomagala. Oba Štefana so vtaknili v zapor in ju izroče pristojnemu sodišču.

Nesreča. Ko je včeraj dopoldne Treotov hlapec Fran Zaletel peljal na vozu sedeč mimo glavne pošte voz gramoza, je padel pod voz ter dobil na desni nogi take poškodbe, da so ga morali z rešilnim vozom prepeljati v deželno bolnišnico. Ponesrečenec je bil nekoliko vinjen.

Znamenje časa. Ko je predvčerajšnjim jutraj mesarski vajenec Karel Sever na Dunajski cesti št. 17 popustil v veži košaro, v kateri je bilo 2 kg teletnine, 60 dkg svinjine in 40 dkg govedine, drugo je nesel pa neki stranki v hiši, mu je, ko je prišel čez 5 minut nazaj, nekdo pokradel vs, preje navedeno mesnino.

Delavsko gibanje. Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 70 Slovencev in 30 Hrvatov; nazaj jih je pa prišlo 40. Iz Nemčije je prišlo 60 Hrvatov.

Izgubljeno in najdeno. Učiteljska kandidatinja Minka Gorčeva je izgubila zlato žensko uro z dvojnoto verižico, katere je imela za obesek kroglico in srček. — Klara Skubičeva je izgubila svetlo ročno torbico, v kateri je imela denarnico s 7 K in nekaj drugih reči. — Hlapec Jožef Novak je izgubil denarnico z manjšo vsoto denarja in zlat prstan. — Neka dama je izgubila zlat obesek. — Kuharica Ivana Hartmanova je izgubila bankovec za 10 K. — Posestnikova hči Leopoldina Magistrova je izgubila črno ogrinjajočo. — Zasebnica Ana Nograškova je izgubila denarnico z 31 K. — Šolski učenc Boris Lunder je našel nad 100 gumbov. — Henrik Bošovsky je našel denarnico z manjšo vsoto denarja. — Knjigovodja Iv. Saks je oddal pri magistratu srednjo vsoto denarja, katero je nekdo pozabil v Staculovi trgovini. — Trgovec Fran Stupica je našel v svoji trgovini denarnico z 10 K.

Narodna obramba.

Mesečni sestanki viške C. M. podružnice imajo čimdalje večjo privlačno moč. Zadnji sestanek, dne 8. t. m. pri Vrtačniku je bil izredno dobro obiskan. Zabava je bila nad vse prirsčna, k čemur je največ pripomogel sloveči kvartet gg. Jež, Pintar, Rus in Stamcar. Poleg družabnega zblizevanja in narodnega navduševanja se vidijo blagodejne posledice teh sestankov tudi pri nabiralnikih. — Prihodnji sestanek se vrši v salonu gostilne Robežnik. Dan se objavi pozneje.

Društvena naznanila.

Društvo slovenskih trgovskih podnikov ima svoj IV. redni občni zbor v četrtek, dne 26. t. m. ob 9. uri dopoldne v salonu hotela »Ilirija«. Na dnevnem redu so poročila funkcionarjev, volitev odbora itd.

Zahvala. Vsem svojim prijateljem, ki so bodisi v denarju, bodisi v blagu kaj darovali za Miklavžev večer izreka svojo toplo zahvalo Sokol v Štepanji vasi. Štepanja vas, 11. decembra 1912.

Prosveta.

Gostovanje gospoda Cammarote. — Jutri, v četrtek, poje vloga Alfreda v Verdijevi operi »Traviata« gospod vitez Cammarota, član hrvaškega deželnega gledališča v Zagrebu. — Danes, v sredo, ob šestih tret-

ja dijaška kronska predstava »Sodnik zalamejski«.

Književnost.

— **Sapho.** Francoski spisal Alphonse Daudet, prevel Oton Zupančič. Cena 2 K, s pošto 2 K 20 v. Ta krasni roman, ki je letos izhajal v podlistku »Slov. Naroda« je izšel zdaj v posebni knjigi, ki obsega skoro 300 strani. O tem odličnem delu bomo še izpregovorili.

Vse tu naznanjene knjige se dobivajo v »Narodni knjigarni« v Ljubljani. Prešernova — št. 7.

Izpred sodišča.

Transvaalski zaklad. — Zadrška porota.

Državni pravdnik je vprašal, ko mu je ta tako lepo povedal svojo pravljico o umirajočem Buru in velikanskem zakladu, zakaj da je Bur ravno njemu, kot tujcu in sovražniku zaupal tako skrivnost. Urlich je rekel, da Bur ni mogel drugemu povedati, pač pa je Bur zahteval, da da Urlich več milijonov za burske reveže. Urlichov zagovornik je na to rekel: To je bil gotovo zaklad predsednika Krügerja! Vse priče so potrdile skoro bedesedno obtožnico in izjavile, da je bilo zlato nepravdo. Dunajske priče so med drugim tudi izpovedale, kar še do sedaj ni bilo znano, da je Urlich igral tudi pri dirkah, seveda vedno z izgubo. Pri eni sami dirki je izgubil čez 10.000 K.

Po precej dolgih govorih državnega pravdnika, ki je imel v očigled dokazanim sleparijam lahko stališče, in Urlichovega zagovornika so porotniki potrdili krivdo, nakar je obsodilo sodišče Urlicha na pet let težke ječe.

Razne stvari.

* **Štirje otroci zgoreli.** Iz Vratislave poročajo: V vasi Stolz so zgoreli predvčerajšnjim štirje otroci nekega hlapca, ki so se igrali z vžigalicami.

* **Železniška nesreča.** Iz Wormsa poročajo: Na tukajšnjem kolodvoru je zadel osební vlak ob razžirno lokomotivo. Vlakovodja osebnega vlaka je bil ubit, dva pasažirja sta bila težko ranjena.

* **Stavka železničarjev na Angleskem.** Stavka železničarjev pri severnovzhodni železnici se vedno bolj širi. Stavka kakih 5000 delavcev.

* **Potres na Tirolskem.** Iz Inomosta poročajo: Predvčerajšnjim ponoči so začutili v okolici Bolcana, posebno v Egenski dolini dva močna potresna sunka.

* **Stavka borznih agentov v Budimpešti.** Iz Budimpešte poročajo: Tukajšnji borzni agenti so začeli včeraj stavkati, ker hočejo v novi reformi borznega prometa uvesti določbo, da mora vsak agent položiti kavcijo 100.000 kron.

* **Nov francoski top.** Iz Pariza poročajo: V artilerijski strelski šoli v Bourgesu je ukazal vojni minister poiskusiti nove vrste top. V 20 minutah so iz topa brez prenehanja izstrelili 250 strelcev. Dognali so, da je ta top mnogo boljši, nego vsi dosedanjí.

* **Papežev brat.** Milanski »Secolo« poroča, da se je Angelo Sarto, papežev brat, ki je poštar v neki vasi blizu Mantove, obrnil na poslanca svojega okraja s prošnjo, naj ga podpira pri njegovi prošnji za zboljšanje plače. Angelo Sarto je 76 let star in ima dnevne 2 in pol lire.

* **Skandal med nemškimi referdarji.** Iz Kölna poročajo: Justična oblast je pred par dnevi dognala, da je državni pravdnik v Saarbrücknu proti plačilu delal referendarjem njihove pismene naloge. Sodišče v Kölnu je obsodilo državnega pravdnika na 1500 mark denarne globe. Nadalje so suspendirali več referendarjev, asesorjev in državnega pravdnika.

* **Rodbinska drama.** Z Dunaja poročajo: Včeraj ponoči se je v stanovanju trgovskega sluga Franca Hochmutha v Josefstadtu odigrala rodbinska žaloigra. Ko so stanovanje policijsko odprli, so našli Hochmutha, otroke njegove svakinje, učenko trgovske šole Faiztinger in njenega brata Karla mrtve. Hochmuthova žena je še živeła. Zastrupili so se s premogovim plinom, ki ga je Hochmuth sam vpeljal v sobo.

* **Krvave posledice pogovora o vojni.** Iz Tarnopola poročajo: V neki tukajšnji gostilni je prišlo v nedeljo med pogovorom o grozeči vojni nevarnosti do prepira med ključavničarskim mojstrom Ivahovom in infanteristom 15. pešpolka, Budnikom. Naenkrat je Budnik potegnil bajonet ter ga porinil Ivahovu v srce, da se je ta mrtve zgrudil na tla. Med gosti je nastal pretep, med katerim sta bila Ivahova žena in gostilničarka ranjena z bajonetom. Eden izmed gostov z imenom Gross je potegnil re-

volver ter z dvema strelj ustreli in-
fanterista Budnika.

* **Velik dar bivšega ruskega mi-
nistra »Rdečemu križu«.** Bivši ruski
vojni minister, grof Miljutin, je zapu-
stil svoje posestvo na Krimu, kjer je
umrl. »Rdečemu križu« in sicer s pri-
pomnjo, da se z dohodki posestva
zgradi na Jalti zdravilišče za tuber-
kulozne vojake. Imenovano posestvo
cenijo na poldrug milijon rubljev.

* **Zagoreni umor.** Iz Londona
poročajo: V Washingtonu je mladi
vseučilišnik Oskar Auerbach, sin
washingtonskega železnega magna-
ta, ustrelil svojega prijatelja Henrika
Fisherja. Sla sta skupaj na lov.
Auerbach je prišel zvečer z lova ter
povedal, da je ponesreči ustrelil svo-
jega prijatelja. Fisher je bil za en mi-
lijon zavarovan. Splošno mnenje je,
da je hotel Auerbach to vsoto lepi
Fisherjevi vdovi zamčiti. Auerba-
cha so na smrt obsodili.

* **Požarji.** Iz Solnograda poro-
čajo: Včeraj jutraj je izbruhnil v
knjigarni Swatschek požar. Oprava
knjigarnice in umetniški salon sta bila
upeljena. Več originalnih slik De-
freggerjevih, Spitzwegovih itd. je
zgorelo. Škoda je zelo velika. — Iz
Kostroma poročajo: V industrijskem
delu mesta je predvčerajšnjim pono-
či v neki trinadstropni hiši izbruhnil
požar. Nek delavec in neka deklica
sta zgorela. Več oseb se je z nevar-
nimi opeklinami rešilo.

* **Vojaška straža ustrelila name-
sto napadalca — pijanca.** Iz Olomu-
ca poročajo: Predvčerajšnjim pono-
či se je približal vojaški straži skla-
dišča 15 pri Neretenu neki mož, ki
ga je vojak dvakrat zastoj poklical.
Vojak, kanonir Franc Vanuš 2. polj-
skega artilerijskega polka, je neznan-
cu tretjič zaklical: Stoj! na kar je
streljal, ker se neznanec ni ustavil.
Od dveh strelcev zadet je padel nez-
nanec, vendar pa se je kmalu vzdig-
nil ter šel proti vojaku, ki ga je s
tretjim strelom ustrelil. Pri mrtvecu
niso našli niti orožja, niti kake druge
sumljive stvari, tako da je napad po-
polnoma izključen. Mrtveca so agno-
siral kot 39letnega čevljarja Franca
Kalapa, ki je bil notoričen pijanec.
Pred tem se je v gostilni dobrega
napil.

* **Kako spe vladarji.** »Corriere
della sera« poroča, kako spe vladar-
ji. Nemški cesar spi na navadni vo-
jaški postelji, italijanski kralj Viktor
Emanuel spi v mali železni postelji v
popolnoma navadni sobi, kjer je le
par skrinj medajl. Še originalnejše
spi belgijski kralj, namreč v viseči
mreži. Še bolj skromno pa spi japo-
nski Mikado, ki leži na tleh, pokritih z
navadnim pregrinjalom. Pod glavo
ima par bambusovih palic. Popolno-
ma drugače pa spi nekronani petro-
lejski vladar Rockefeller, ki spi v so-
bi v najvišjem nadstropju svoje pa-
lače. Do tega njegovega tuskula se
pride šele skozi celo vrsto sob in v
njegovih predsobi mora stati več
mož - junakov izmed njegovega per-
sonala. Celo noč gore v palači in pa
v vrtu okoli palače vse svetilke, ta-
ko da je vse bolj razsvetljeno nego
podnevi. Stražniki neprenehoma ho-
dijo po vrtu tega nekronanega kra-
lja. In razen tega stražijo tega uboge-
ga bogatina še dva telesna lovca.

Telefonska in brzojavna poročila.

Državni zbor.

Dunaj, 11. decembra. Češki na-
rodni socialisti, češki in nemški so-
cijalni demokratje nadaljujejo ob-
strukcijo proti vojaškim predlogom.
Začetkom seje je dr. Hübschman
predlagal, da naj odsek v znak pro-
testa proti grožnjam ministrskega
predsednika Stürgkha, da bo razpu-
stil parlament, zavleče posvetovanja
tako dolgo, oziroma jih prekine za
toliko časa, da prekliče Stürgkh te
grožnje. Zahteval je o predlogu po-
imensko glasovanje, ter je bil njegov
predlog s 14 proti šestimi glasovi od-
klonjen. Nato je zahteval, da se pokli-
če justični minister, ki naj da odsek
primerna pojasnila. Tudi ta predlog
je bil odklonjen.

Daljša debata se je razvila o
vprašanju, kako naj se izvrši speci-
jalna debata. Dr. Renner je zahteval,
da naj se vrši o vsakem paragrafu
posebe. Dr. Stölzel je zahteval, da
naj se vrši en bloc. Končno je bil
veljal predlog dr. Redlicha, da se vr-
ši v štirih oddelkih, in sicer od § 1.
do § 3., od § 4.—9., od § 10.—26. in od
§ 27.—37. Nato je bila seja prekinje-
na. Položaj se presoja kot brezupen.

Dunaj, 11. decembra. Subkomite
proračunskega odseka je nadaljeval
debato o italijanski fakulteti. Posla-
nec dr. Korošec je zahteval, da se
zaeno z italijanskim fakultetnim
vprašanjem obravnava tudi vpraša-
nje jugoslovanske vseučilišča. Na-
čelnik dr. Rosner tega predloga ni
pripustil k glasovanju, nakar je po-
slanec dr. Korošec v znak protesta
odšel.

Dunaj, 11. decembra. V prora-
čunskem odseku so nadaljevali slo-
venski klerikalci obstrukcijo. Začet-
kom seje sta govorila poslanca Ma-
štalka in dr. Diamand, ter sta zahte-
vala, da da vlada pojasnila glede
svojih kreditnih operacij. Zahtevala
sta, da se pokliče trgovinski in po-
ljedelski minister, ki naj pojasni
obupne gospodarske razmere v Gali-
ciji. Dr. Korošec se govori.

Dunaj, 11. decembra. Davčni od-
sek se je bavil z odobritvijo predloge
glede vprašanja klanja v izrednih
slučajih od mestnega davka.

Dunaj, 11. decembra. Na željo
več poslancev, je prišel v proračun-
ski odsek finančni minister Zalesky,
da bi podal pojasnilo glede kreditnih
operacij vlade. Dr. Korošec, ki je
ravno govoril, se je branil, prekiniti
svoj govor. Minister je nato indigni-
rano zapustil dvorano.

Kronski svet.

Dunaj, 11. decembra. Danes se je
vršil v Schönbrunnu kronski svet pod
predsedstvom cesarja, katerega so
se udeležili minister Berchtold, skup-
ni finančni minister Bilinski, ministr-
ski predsednik Stürgkh, deželno-
brambni minister Georgi in finančni
minister Zalesky. Lastnoročna ce-
sarjeva pisma o vojaški upravi so
podpisana in izdejo danes ali jutri.

Dunaj, 11. decembra. Kronski
svet pod predsedstvom cesarja je
trajal od 10. do pol 12. Udeležil se
ga je tudi prestolonaslednik Fran Ferdi-
nand. V dunajskih krogih pripisujejo
zlasti konferenci prestolonaslednika
z zunanjim ministrom, ki se je vršila
neposredno po kronskem svetu, ve-
liko važnost.

Demonstracija vojne mornarice?

Dunaj, 11. decembra. V vojno
pristanisce v Pulju je dospela včeraj
divizija nemškega vojnega brodogra-
da z dreadnoughtom »Goeben«, ki je
dospel tja iz Carigrada. Sodí se, da
gre za demonstracijo vojne morna-
rice trozveze proti Srbiji, kakor se
bo udeležila avstro - ogrska, nemška
in italijanska eskadra. Poveljništvo
naj prevzame italijanski admiral.

Berolin, 11. decembra. Vesti, ki
so vedele o nameravani demonstra-
ciji vojnega brodogra trozveze proti
Srbiji in Grški, so neresnične.

Dunaj, 11. decembra. »Wiener
Mittagszeitung« poroča iz Rima, da
je trozveza sklenila poslati v Drač in
Valono 90.000 mož, da na ta način
zasigura tema dvema mestoma ne-
odvisnost. Spremljala bo to ekspedi-
cijo italijanska vojna eskadra.

Častni občan Clary.

Gradec, 11. decembra. Več
zgoranještarskih občin je izvolilo
cesarjevega namestnika Clary - Al-
dringena za častnega občana.

Avstrijsko državno posojilo.

Dunaj, 11. decembra. Vsled vče-
raj sklenjenega novega avstrijskega
državnega posojila se govori tu, da
smatra vlada politični položaj za iz-
boljšan in vojno z Rusijo za izklju-
čeno.

Berolin, 11. decembra. Finančni
krogi vidijo v dejstvu, da je stopila
Avstrija na denarni trg s posojilom
in je dobila za najboljšo znamenje,
da je mednarodni položaj izboljšan.

Udanostna izjava.

Brno, 11. decembra. Mestni svet
brnski je v svoji včerajšnji izredni
seji sprejel patriotično in udanostno
resolucijo.

Poljaki in Rusija.

Lvov, 11. decembra. Radikalne
stranke na ruskem Poljskem so izda-
le prebivalstvu oklic, da naj se pri-
pravi, ako aktivno poseže v slučaju
vojne v boj proti Rusiji, ker bi se Po-
ljakom v slučaju zmage posrečilo pri
Avstriji dobiti več svobode. Sestavil
se je poseben odbor, ki je ukrenil vse
za oboroženje prebivalstva in zbora
tudi denarne prispevke.

Potres.

Inomost, 11. decembra. Na ce-
lem južnem Tirolskem so čutili vče-
raj precej močan potres.

Ogrska magnatska zbornica.

Budimpešta, 11. decembra. V
soboto ima ogrska magnatska zbor-
nica sejo, da se posvetuje o zakonih,
ki jih je v zadnjem zasedanju sprejel
parlament.

Kazenska preiskava proti bivšemu
spijetskemu županu.

Spljet, 11. decembra. Proti biv-
šemu županu Vinku Kataliniću je
uvredena kazenska preiskava radi
hudodelstva — veleizdaje. Policijski
komisar Peršić ga je namreč ovadil,
da je svoj govor na demonstrirajočo
množico končal s stavkom: »Upam,
da bodo srbski junaki osvobodili tu-
di nas.« Katalinić je vložil proti ko-
misariju Peršiću tožbo radi obreko-
vanja, češ, da inkriminiranih besed
ni rabil, ker mu je govor sestavil

magistratni tajnik in poslanec Mika-
čić in je on govoril samo to, kar je
imel na listu napisano. Na onem listu
pa teh besed ni. Jasno je torej, da mu
je Peršić one inkriminirane besede
enostavno podtaknil. — Kazensko
preganjanje bivšega župana Katali-
nića vzbuja v Spljetu in po vsi Dal-
maciji veliko ogorčenje.

Bomba na Reki.

Reka, 11. decembra. Ponoči je
pred hišo veleposestnika Petra Ma-
rača eksplodirala bomba. Na hiši so
popokale vse šipe. Škode je okrog
500 K. Kdo je bombo položil pred
hišo, še ni znano.

Ruski gosti v Bukarešti.

Bukarešta, 11. decembra. Kralj
Karel je izročil velikemu knezu Ni-
kolaju Mihajloviču povodom njego-
vega poseta v Bukarešti briljantne
in veliki kordon Karlovega reda, ge-
neralu Megendorfu pa veliki kordon
istega reda. Tudi drugi ruski častni-
ki so bili odlikovani.

Novi topovi.

Pariz, 11. decembra. Na topni-
čarskem strelišču pri Bourgesu se je
vršilo ob navzočnosti francoskega
vojne ministra poskusno streljanje
z novimi topovi. V 20 minutah so od-
dali ti topovi 250 strelcev ter se je iz-
kazalo, da novi topovi prekašajo vse
dosedanje sisteme.

Rusko prestolonasledstvo.

Pariz, 11. decembra. Ker se je
ruski veliki knez Mihael Aleksandro-
vič odpovedal prestolonasledstvu je
postalo vprašanje ruskega prestolo-
nasledstva aktualno.

Belgija noče ostati nevtralna.

Bruselj, 11. decembra. Ministr-
ski predsednik zahteva z ozirom na
svetovni položaj, da se v parlamentu
sprejme novi brambni zakon, glasom
katerega naj bi imela Belgija v slu-
čaju vojne 500.000 mož. Predloga naj
se sprejme še pred Božičem. Ko bo-
do vojaške reforme izvedene, bo ba-
je zahtevala Belgija, da se prekliče
nevtraliteta pogodba in se bo zve-
zala s Holandsko.

Kolera v Carigradu.

Carigrad, 11. decembra. Včeraj
in danes je bilo tu 100 novih slučajev
kolere. Izmed zbolelih je umrlo 60
oseb.

MED VOJNO IN MIROM.

Mirovna pogajanja.

Belgrad, 11. decembra. Včeraj
so se vozili preko Belgrada grški de-
legati za mirovna pogajanja v Londo-
nu. Listi so jih v navdušenih člankih
pozdravljali. Med grškimi in bolgar-
skimi delegati je prišlo do sporazum-
ljenja, da se mora mir skleniti takoj,
ali pa s ploh ne, ker nočejo zastopniki
Balkanske zveze dovoliti, da se ta
zadeva zavlačuje. Do končne dolo-
čitve mej med posameznimi balkan-
skimi državami ne bo zapustila no-
bena balkanskih vojska svojih dose-
danih postojank in tudi provizorične
oblasti v mestih se ne bodo izpreme-
nile.

Belgrad, 11. decembra. Ministr-
ski predsednik Pasić se je odpeljal za
par dni v Skoplje. Pred svojim odho-
dom je bil včeraj še v dolgi avdienci
pri kralju Petru.

Dunaj 11. decembra. »Jugoslo-
vanska korespondenca« poroča iz
Carigrada, da se je Nazim paša abso-
lutno izrekel za nadaljevanje vojne,
če zahteva Bolgarska Odrin. Razen
Odrina bi morala Turčija zahtevati
tudi še velik del druge svoje posesti
v Evropi.

Konferenca veleposlanikov.

Dunaj, 11. decembra. Konferen-
ca veleposlanikov se sestane v po-
nedeljek v Londonu. Smatra se, da
bo trajala konferenca 8 dni. Kakor
poročamo na drugem mestu, pride
avstrijski veleposlanik Mensdorff v
petek na Dunaj po informacije, zlasti
glede neutralitete Albanije. V tuka-
jšnjih merodajnih krogih se zatrjuje,
da bodo mirovna pogajanja trajala
samo en teden. Konferenca velepo-
slanikov se bo udeležilo samo 6 ve-
lesil, tedaj brez dvoma samo tripe-
lentana in trozveze. Romunska je
zahtevala svojega zastopnika, istota-
ko tudi Španija. Obema se ne pri-
zna zastopstvo. Predsednik bolgar-
skega sobranja Danev prispe danes
na Dunaj in bo imel daljšo konferen-
co z Berchtoldom.

Razmerje med Avstro - Ogrsko in
Srbijo.

Dunaj, 11. decembra. »Politična
korespondenca« poroča iz Londona:
Zmerno postopanje dunajske vlade v
avstro - ogrskem sporu s Srbijo, je
našlo tu zelo prijazen odmev. Angli-
ja ne bo podpirala pretiranih zahtev
Srbije, zlasti glede Albanije in ja-
dranskega pristanišča, ker smatra
stališče Avstro - Ogrske za pravilno.
Te svoje simpatije bo Anglija poka-

zala tudi pri konferenci poslanikov,
od katere pričakuje rešitev medna-
rodnega razpoloženja.

Altera konzula Prochaska.

Belgrad, 11. decembra. Konzul
Edl je dospel včeraj ob 2. popoldne v
Prizren ter je zaslial generala Jan-
kovića in osobje avstro - ogrskega
konzulata.

Dunaj, 11. decembra. Nekateri
dunajski in madžarski listi prinašajo
sedaj zopet najneumnejša poročila o
konzulu Prochaski, o katerem je iz
avtentičnih poročil zunanjega mini-
strstva znano, da se nahaja popolno-
ma zdrav v Skoplju. Zlasti divja so
poročila madžarskih listov, ki pravi-
vijo, da so Srbi Prochasko kastrirali
in da je že mrtav.

Skader.

Cetinje, 11. decembra. Pred
Skadrom se nadaljujejo boji. Turki
so poskusili z močno ofenzivo in so
prisilili Črnogorce, da so morali ak-
tivno nastopiti proti njim, da jih niso
Turki potisnili nazaj. Nastop Turkov
vzbuja med Črnogorci splošno začu-
denje tem bolj, ker je dobil turški vr-
hovni poveljnik v Skadru od nem-
škega poslanika kopijo protokola o
premirju. Nemški poslanik je tudi iz-
javil, da je njegova misija končana in
da njega ne zadene nobena krivda,
če se poveljnik Skadra ne drži do-
loč pogodbe. Črnogorci so sklenili
nadaljevati sovražnosti zaradi nasto-
pa skadrskega poveljnika.

Bar, 11. decembra. Predvčeraj-
šnjem ob 2. popoldne so začeli Turki
živahno obstreljevati oddelke princa
Mirka in generala Martinovića, da bi
zavzeli črnogorske pozicije pred
Tarabošem in na Široki gori. Črno-
gorci so odgovarjali s svojih pre-
straž in artilerijskih pozicij in so od-
bili vse turške poskuse.

Srbska naročila.

Praga, 11. decembra. Srbska
vlada je pri eksportnem društvu za
Češko, Moravsko in Šlesko v Pragi
naročila 100.000 parov škornjev. Na-
ročil ne bo mogoče izvršiti, ker ima-
jo vse tovarne čez glavo dela. Srbska
vlada je vpslala tudi srbsko unifor-
mo kot vzorec za dobavo.

Bolgarska in Romunska.

Bukarešta, 11. decembra. O mi-
siji Daneva govore tu v informiranih
krogih, da se je hotel Danev samo
informirati o željah Romunske. Tem-
eljnih težkoč v teh vprašanjih ni
bilo, pač pa je Danev želel, da bi se
pogajanja vršila šele po sklenjenem
miru s Turčijo.

Bukarešta, 11. decembra. Po
enodnevnem obisku v Bukarešti se
je Danev odpeljal včeraj jutraj na
Dunaj, kjer se sestane z avstrijskim
zunanjim ministrom Berchtoldom. Z
Dunaja odpotuje v Berolin, kjer bo
konferiral s Kiderlen - Waechterjem
ter odpotuje takoj nato v London.

Sofija, 11. decembra. Glede mej-
nih regulacij med Bolgarsko in Ro-
munsko se je doseglo ob priliki Da-
nevevega poseta v Bukarešti popol-
no sporazumljenje.

Črnogorski delegati.

Pariz, 11. decembra. Francoski
ministrski predsednik Poincaré je
sprejel včeraj popoldne črnogorske
odposlance k mirovnim pogajanjem
v Londonu v večurni avdienci.

Albanija.

Rim, 11. decembra. »Tribuna«
piše, da so sklenile velesile, podpi-
rati avtonomno Albanijo in jo nevtrali-
zirati, da jo varujejo pred nadaljnimi
napadi od strani sosednjih držav.

Grki in Bolgari.

Sofija, 11. decembra. Vladni
»Mir« zavrača članke nekaterih in-
ozemskih listov, ki govore proti Grški,
ker se s tem krši prijateljsko razmer-
je in tako pisanje škoduje skupnosti.
Za pripadnost kakega mesta po vojni
ni odločilno, katera armada je mesto
zasedla.

Plevna.

Sofija, 11. decembra. Ob priliki
obletnice velike bitke pri Plevni, sla-
ve bolgarski listi zasluge romunske-
ga kralja pri Plevni in sploh v celi
osvobodilni vojni.

Vojni plen pri Draču.

Belgrad, 11. decembra. Nekate-
ri listi poročajo, da je baje srbska
vojska v okolici Drača zaplenila 70
tisoč pušk in mnogo municije, kar je
bilo namenjeno za albanske vstaše.

Za »Rdeči križ balkanskih držav«.
Praga, 11. decembra. Češki po-
možni komite »Rdečega križa« balk-
anskih držav je nabral od sedaj že
nad 1 milijon kron.

Naprednjaki,

opominjajte se pri vsaki priliki
»Narodnega sklada«
in nabirajte prispevke zanj!

Rmečka pisarna narodno-napredne stranke

Vodstvo narodno - napredne
stranke je ustanovilo v svojem taj-
ništvu posebno kmečko pisarno, ki
je na razpolago vsakemu napred-
nemu kmetovalcu za popolnoma
brezplačni ponk v vseh političnih,
upravnih, davčnih, pristojbinskih
in vojaških zadevah. Izključene pa
so zasebne pravne zadeve. — Pi-
sarna bo poslovala za sedaj le pisme-
no in vsak napreden kmetovalec, ki
je potreben kakršnegakoli pouka v
zgoraj navedenih stokah, naj se
obrne zaupno s posebnim pismom,
kateremu je priložiti 10 vinarsko
znamko za odgovor ako se želi od-
govor v priporočnem pismu pa 35
vinarsko znamko na: Kmečko pi-
sarno narodno-napredne stranke v
Ljubljani, Wolfova ulica 10. Ob sebi
umevno je da je pisarna na razpolo-
go tudi naprednim kmetiskim župan-
stvom.

Današnji list obsega 8 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Borzna poročila.

Ljubljanska

»Kreditna banka v Ljubljani«.

Uradni kurzi dunajske borze 11. decembra 1912

Maložboni papirji.	Dinar	Blagova
4% majeva renta	82.70	82.90
4 1/2% srebrna renta	86.40	86.60
4% avstr. krona renta	82.70	82.90
4% ogr.	82.75	82.95
4% kranjsko deželno posojilo	—	94.50
4% k. o. češke dež. banke	88.65	89.65

Srbske.	442.—	454.—
Srečke iz 1. 1860 1/2	603.—	615.—
" " 1864	275.50	287.50
" " tiske	262.—	274.—
" zemeljske 1. izdaje	241.—	253.—
" " II.	232.—	244.—
" ogrske hipotečne	472.—	484.—
" dun. komunalne	454.—	466.—
" avstr. kreditne	66.—	72.—
" ljubljanske	47.—	53.—
" avstr. rdeč. križa	27.—	33.—
" ogr.	23.25	27.25
" bazilika	208.10	211.10
" turške	—	—

Belinske.	417.—	419.50
Ljubljanske kreditne banke	598.75	599.75
Avstr. kreditnega zavoda	489.50	490.50
Dunajske bančne družbe	97.10	98.10
Južne železnice	660.40	661.40
Državne železnice	947.—	948.—
Alpine-Montan	340.—	344.—
Češke sladkorne družbe	261.50	262.50
Zivnostenske banke	—	—

Valute.	11.44	11.49
Cekini	118.40	118.70
Marki	96.12	96.32
Franki	94.70	94.95
Lire	254.—	255.—
Rablji	—	—

Zitne cene v Budimpešti.

Za „Rdeči križ“ balkanskih držav.

Odbor »Akademije« v Ljubljani pošilja po odbitku gotovih stroškov 37 K 64 v kot čisti preostanek s predavanja urednika R. Pustosilemškaja, g. Mešek Josip pa 41 K 65 v, od katere vsote je nabral on sam 19 kron, g. Leopold Berdajs na Savi pa 22 K 65 v. Iskrena hvala!

Darila.

Upravištvu naših listov so poslali:

Za Ciril - Metodovo družbo: Fran Čebuli, davčni upravitelj v Radovljici 10 K, mesto venca na krsto dragemu prijatelju dr. Janko Vilfanu; dr. V. Kac v Mariboru 15 K, mesto venca umrlemu prijatelju solskemu svetniku J. Koprivniku; Alojzija Tišina, tu 1 K in dr. Ivan Tertnik, c. kr. prof. v Ljubljani 10 K, mesto venca umrlejši gospe Ani Jeršinovič, materi tovariša g. prof. Ant. Jeršinoviča. Skupaj 36 K.

Za »Rdeči križ“ balkanskih držav: Ivan Rihar v Gor. Logatcu 18 kron 44 v, nabrano v gostilni Rihar in Vrabec; Miljutina Žnideršič v Matenjavici pri Prestranku 16 K; Val. Ivanuš, nadučitelj v Vel. Dolini na Dolenjskem 33 K, nabrano v Vel. Dolini - Jesenicah in Bregani in v veselji družbi pri »Ruskem carju« na Ježici nabrano 5 K. Skupaj 72 K 44 v.

Za »Ranjenega pravnika Blaža Liparja v Črni gori: Poldka Bavdek, učiteljica na Vinici 5 K (za Miklavža) in Pavel Kaučič v Radovljici 22 K, nabral v Radovljici z željo, da bi kmalu okreval. Skupaj 27 K. Živeli nabiralci in darovalci!

Slovinci, kupujte vžigalice v korist družbi sv. Cirila in Metoda!

Avstrijska specializacija. Na boljšo bolehalo ljudem priporočati je porabo pristnega »Molovega Seidiz-praska«, ki je preiskušeno domače zdravilo in vpliva na zločest kreplino ter pospešilo na prebavljanje in sicer z rastjočim uspehom. Skatljica 2 K. Po poštnem povzetju razpošilja to zdravilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj DUNAJSKA, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi zahtevati je izrecno MOLL-ov prepat, zaznamovan z varnostno znamko in s podpisom. 2 19

„Nuisol“

od Bergmanna & Co. Dečini o/L.

je in ostane prej ko slej nedosegljivo v svojem popolnoma naravnem barvanju las in brade.

V zalogi v plavi, rjavi in črni barvi. — Cena steklenici K 2-50. Dobiva se pri A. Kanc, drogerija in fris. O. Fettich, Frankheim. 695

Teodor Kunc

Ljubljana, Prešernova ulica št. 5 I. nadstr.

Damski modni salon

Izdelovanje najfinejših angleških kostumov, paletotov, franc. toalet itd.

Dečno, dečno, kaj pa počenjaš!

Že 14 dni se veselijo, da se popelješ domov na Božič, zdaj pa ležiš, hripav in povit kakor dojenec in si vrstnih bolečin ne veš prenesti. Ako že ne maraš klicati zdravnika, pa si vsaj daj iz najbližje lekarne ali drogerije prilepi skatljico Fayevih pristnih sodenjskih mineralnih pastil. Ako jih boš rabil po predpisu, boš jutri že toliko dober, da se lahko pelješ. Skatljica sodenjske stane samo K 1-25, glejte pa, da ne dobite ponaredeb.

Meteorološko poročilo.

dec.	čas opazovanja	stanje barometra v mm	temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
10.	2. pop.	741.7	-5.0	brezvetr.	megla
9.	zv.	741.8	-5.8		
11.	7. zj.	740.3	-7.2	sl. jzah.	oblačno.

Srednja večerajšnja temperatura -5.6°, norm. -1.0°. Padavina v 24 urah 0.0 mm.

PRODA SE lepa vila in posestvo

zraven obstoječe iz lepega gozda, travnikov in njiv kakor tudi hlev, stajališča, vse v dobrem stanju. Redi se lahko petsto goveje živine in več prašičev, jako primerno je za kakega vpojojenca. Oddaljeno deset minut od železniške postaje. Cena je 9400 K, vključnega lahko ostane 2000 K. Natančno se poizve pri gosp. J. Vidgaj, R. Slatina, Spodnje Štajersko.

Močni salon.

Častitim damam priporočam

klobuke

le najfinejšega okusa

Ida Škof-Vanek

26 Jož Franca.

Šatni klobuki vedno pripravljeni. Jaho tudi venci o hahovi in razne cvetlice. Doma izdelovane.

Dobro izurjen 4420 trgovski pomočnik

išče službe.

Cenjena pisma se prosi pod »Dobro prodajalec« na uprav. »Sl. Naroda«.

Pozor! Pozor!

Zaradi nakupa popolnoma nove zaloge

**se prodaja
ostanek zaloge**

tvrdke 4417

Franc Souvan sin

na Mestnem trgu št. 22

po izdatno znižanih cenah.

Najcenejši nakup za Božič!

Za božična darila

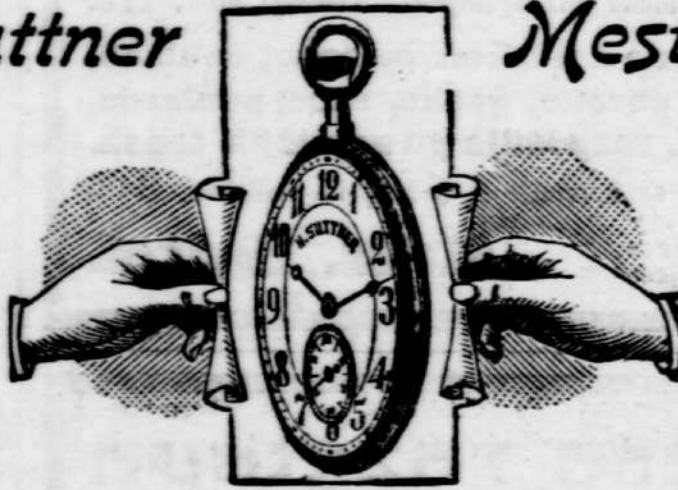
st. dovoljuje

turdka H. Suttner

Mestni trg št. 25

svoje cenjene odjemalce opozoriti

na svojo najbogatejšo zalogo vseh vrst ur, kakor tudi draguljev, zlatnine, srebrnine in srebrov vseh u to stroko spadajočih predmetov, katere je tako uvr-

stila, da bode lahko vsak cenj. odjemalec popolnoma postrežen po svojem okusu in se bo vsako naročilo rešilo v popolno zadovoljnost. Za solidno, resno in točno postrežbo jamčim. Za obilen obisk se priporoča z velespoštovanjem

turdka H. Suttner. Mestni trg šte. 25.

Marija Koprivnikova roj. **Sernečeva** naznanja v svojem in v imenu svojih otrok: Inž. **Vojteha Koprivnika**, **Mare in Ivana** in cele rodbine potrdim srcem pretužno vest, da je njen iskreno ljubljani soprog in oče

šolski svetnik

Janez Koprivnik

c. kr. profesor v p.

danes 9. grudnia 1913 po hudem trpljenju, previden s svetimi zakramenti v 63. letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspal. Pogreb dragega ranjkega je v sredo 11. grudnia ob pol 4. uri od hiše žalosti Badljeva ulica št. 15. Sv. maša zadušnica je v četrtek 12. grudnia ob 10. uri v stolni cerkvi. 4426

Blag mu spomin!

Maribor, 9. grudnia 1912.

Žalujoča obitelj.

C. kr. avstrijske državne železnice.

Izvleček iz voznega reda.

Veljaven od 1. maja 1912.

Postaja: Ljubljana južni kolodvor.

Odhod.

5-52 zjutraj. Osebn. vlak na Kranj, Trbiž, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzenfeste, Celovec, Št. Vid ob Glini, Dunaj.

8-32 zjutraj. Osebn. vlak na Grosuplje, Kočevje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo, Stražo - Toplice.

9-09 dopoldne. Osebn. vlak na Kranj, Jesenice, (z zvezo na brzovlak na Beljak, Inomost, Solnograd, Monakovo, Köln, Celovec, Linc, Dunaj, Prago, Draždane, Berlin.) (direktni voz Reka-Opatija-Solnograd.)

11-30 dopoldne. Osebn. vlak na Kranj, Trbiž, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzenfeste, Solnograd, Celovec, Dunaj.

1-31 popoldne. Osebn. vlak na Grosuplje, Kočevje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo, Stražo - Toplice.

3-32 popoldne. Osebn. vlak na Kranj, Trbiž, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzenfeste, Celovec.

5-35 zvečer. Osebn. vlak na Kranj, Trbiž, Jesenice, Trbiž. Na Jesenicah zveza na brzovlak na Beljak, Inomost, Solnograd, Monakovo, Vlissingen, (London), Celovec, Linc, Dunaj.

7-44 zvečer. Osebn. vlak na Grosuplje, Kočevje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo.

10-00 po noči. Osebn. vlak na Kranj, Jesenice, Gorico, Trst. Na Jesenicah zveza na brzovlak na Beljak, Franzenfeste, Inomost, Solnograd, Monakovo, Linc, Prago, Draždane, Berlin.

Prihod.

2-23 zjutraj. Osebn. vlak iz Trsta, Gorice, Jesenice, z zvezo na brzovlak iz Ber-

lina, Draždan, Prage, Linca, (Londona) Vlissingena, Monakovega, Solnograda, Inomosta, Beljaka, Trbiža, Kranja.

8-59 zjutraj. Osebn. vlak iz Rudolfovega, St. Janža, Trebnjega, Kočevja, Grosupljega.

9-51 dopoldne. Osebn. vlak iz Trbiža, Jesenice, z zvezo na brzovlak iz Dunaja, Linca, Celovca, Monakovega, Solnograda, Inomosta, Beljaka.

11-14 dopoldne. Osebn. vlak iz Gorice, Jesenice, Dunaja, Linca, Celovca, Beljaka, Trbiža, Kranja.

3-00 popoldne. Osebn. iz Straže-Toplice, Rudolfovega, St. Janža, Trebnjega, Kočevja, Grosupljega.

4-20 popoldne. Osebn. vlak od Trsta, Gorice, Trbiža, Jesenice, Linca, Celovca, Solnograda, Franzenfeste, Beljaka, Trbiža, Kranja.

7-00 zvečer. Osebn. vlak iz Jesenice z zvezo na brzovlak iz Berlina, Draždan, Prage, Dunaja, Linca, Celovca, Kölna, Monakovega, Solnograda, Inomosta, Franzenfesta, Beljaka, (direktni voz Solnograd-Opatija-Reka).

8-15 zvečer. Osebn. vlak iz Trsta, Gorice, Trbiža, Jesenice, Dunaja, Linca, Celovca, Beljaka, Trbiža, Kranja.

9-13 po noči. Osebn. vlak iz Straže-Toplice, Rudolfovega, St. Janža, Trebnjega, Kočevja, Grosupljega.

11-33 po noči. Osebn. vlak iz Trsta, Gorice, Trbiža, Jesenice, Celovca, Beljaka, Kranja.

Postaja: Ljubljana drž. kolodvor. Odhod na Kamnik: 7-27, 11-00, 3-12, 7-15, (11-00 ob nedeljah in praznikih). Prihod iz Kamnika: 6-42, 11-00, 2-41, 6-15, (10-20 ob nedeljah in praznikih).

C. kr. državno-železniško ravnateljstvo v Trstu.

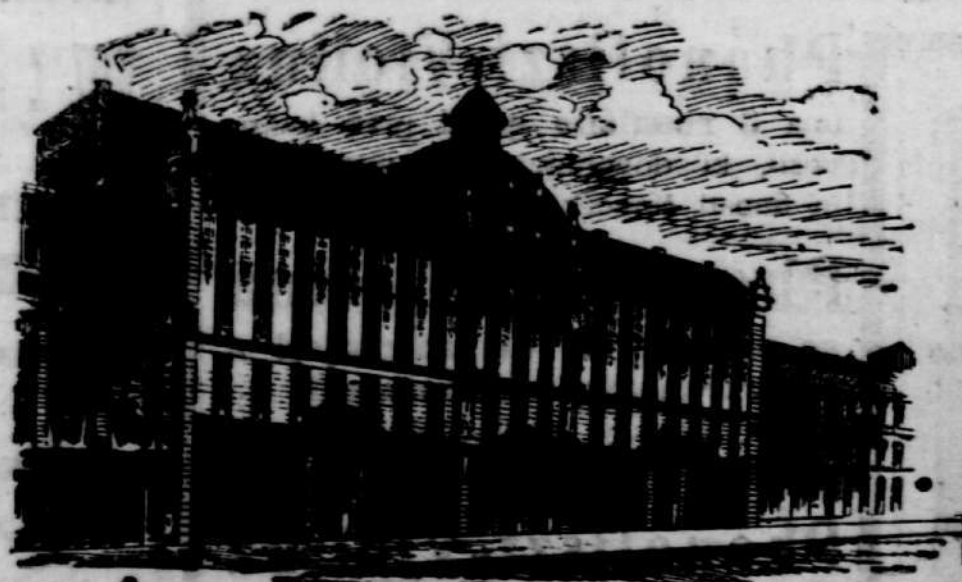
MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA

v Ljubljani :: v lastni hiši :: Prešernova ulica št. 3

Največja slovenska hranilnica!

Denarnega prometa koncem leta 1911, 614.5 milijonov kron

Stanje hranilnih vlog:
nad 42 milijonov kron

Rezervni zaklad:
nad 1.300.000 kron

Sprejema vloge vseh delavnikov. Sprejema tudi vložne knjižice drugih denarnih zavodov. Obrestuje po

4 1/2 %

kroz odbitke. Za vloge jamči rezervni zaklad hranilnice in mestna občina Ljubljanska z vso davčno močjo. Poslovanje nakazuje

c. kr. deželna vlada.

Izključena je vsaka spekulacija in izguba vložnega denarja.

Poseja na zemljišča in posloplja proti 5 %, obrestim in najmanj 1/2 % amortizacije. Za varčevanje ima vpeljane ličnice

domače hranilnike.

Poseja tudi na menice in vrednostne papirje.

B. Götzl, Ljubljana

Mestni trg št. 19. — Stari trg št. 8.

3331 Krasne novosti zimskih oblek in površnikov

in domačega izdelka.

Za naročila po meri največja izbira tu- in inozemskega blaga.

Brez konkurence.

Najnižje cene.

Solidna postrežba.

Meblovana soba

v bližini justične palače s popolnoma prostim vhodom 4418

se odda takoj s hrano ali brez nje.

Cena ugodna. Zgledati se je Prazakova ulica št. 10., III. nadst. desno.

Vijolica in tulipan!

Uvidevam, da sem se zmotil. Oprostite! Prosim, kje in kdaj bi bil mogoč sestanek? 4122

Dolgorepe avstralske papigice (Wellensittich) travnato zelene barve, z rumeno glavo, par 10 kron.

Kanarčki, harcarji (Edelroller), izvrstni pevci po 8—12 kron.

Naročila pod „Papigice“, Podbrezje Gorenjsko. 4332

Bele žametnomehke

roke

napravi

svežo „rožnato“

polt

Dr. Dralleja Malattinne.

Tolščobe prosta maža za roke Glicerina in medena strjenina.

— Pomaga čez noč. —

Čudovit učinek proti krhkim in razpokanim rokam.

:: Cena K — 70 in K 120. ::

Po vseh lekarnah, drogerijah, :: parfumerijah in brivnicah. ::

Juri Dralle, Podmokli n. L.

Izredno cenó meso, vsak dan sveže goveje, telečje ali koštrunovo meso 5 K K 5.—, la zadnje ali svinjsko meso K 6.— franko po povzetju. Strogo solidna postrežba. 4868

Sz. Farkas, Herincse 41.

Šivalni stroj

(Singer) 4415

popolnoma nov, se ceno prodaja.

Naslov pove upravnistvo »Sl. Naroda«.

Hiša v Trbovljah

z gostilno in več stanovanji se prodaja po nizki ceni iz proste roke. Potrebno je le nekaj denarja.

Naslov pove upravnistvo »Slov. Naroda«. 4362

Želim kupiti ali vzeti v najem dobro starovpeljano 4361

trgovino

kje na deželi, poleg farne cerkve. — Trgovina mora biti z mešanim blagom. Ponudbe pod »gotova eksistenca« na upravnistvo »Slovenskega Naroda«.

Več ličnih vil

v Ljubljani in na Stajerskem je na razpolago 4253

po jako nizkih cenah.

Prodajo se radi družinskih razmer. — Pogoji ugodni. Več se izve v pisarni

Peter Matelič Ljubljana, Skofja ulica šte. 10, telefon šte. 155.

Dve veliki suhi 4456

transitni kleti

porabni tudi za skladišče se oddaja.

Več pove tvrdka Buzzolini, Stritarjeva ulica. Istotam se prodaja

sesalnica za vino.

Samoborska gorčica

Poznano sploh kakor najboljša domačega proizvoda, zajamčeno pristna, najboljšega okusa, se dobi na veliko in malo pri podpisaneu proizvođačtelju.

Ravno tam se dobi izbornega

VINA

na malo in veliko iz lastnih vinogradov na Dolenjskem. 4279

Č. Presečky, Samobor, Krvaško.

Odlikovan na razstavah v Krškem, Pragi in Zagrebu.

Ženitna ponudba 4424

Vdova srednje starosti z 1 otrokom ter 15. tisoč premoženja, se radi pomankanja znanja želi seznaniti z dobrošernim uradnikom edovcem ne pod 40 let starim, tudi z enim otrokom, v svrhu ženitve. Le resne ponudbe naj se pošljejo, če mogoče s sliko pod »MIRNI DOM« na uprav. »Slov. Naroda«.

Ženitna ponudba

Priprava za avtogenično varjenje

nova, se vsled pomanjkanja prostora takoj prodaja.

Istotam je napredaj 1 nov fin, voz z lestvicami in na peresih.

Poizve se na 4327

Dolenjski cesti šte. 1.

Najboljša in najzdravejša

barva za lase in brado

je dr. Dralle »NERIL«, ki daje sivim in pordečim lasem njih prvotno naravno in zdravo barvo. Dobi se svetla, rjava, temnorjava in črna v steklenicah z navodilom po 3 K, velike po 4 K, pri

Štefan Strmoli Ljubljana, Pod Trnovo št. 1. Lasne kile, podlage in mrežice vseh vrst; gledališčne in teatralne potrebščine itd.

Prvi Kranjski perotninski zavod

Aleks. Hedžet, Zgornja Šiška pri Ljubljani. Telefon šte. 276.

Perotnino vsake vrste z mlekom opitano, zaklano, iztrebljeno, kakor purane, goske, race, poularde, kapune, piščeta itd. razpošilja po najnižjih cenah.

Zunanja naročila se izvršujejo točno in solidno. 4416

Za obila cenj. naročila se priporoča z odličnim spoštovanjem

Aleks. Hedžet.

Božična razstava

od 11. do 21. decembra 1912 v prostorih zavoda za pospeševanje obrti v Ljubljani, Dunajska cesta št. 22.

:: Istotam se sprejemajo tudi naročila. ::

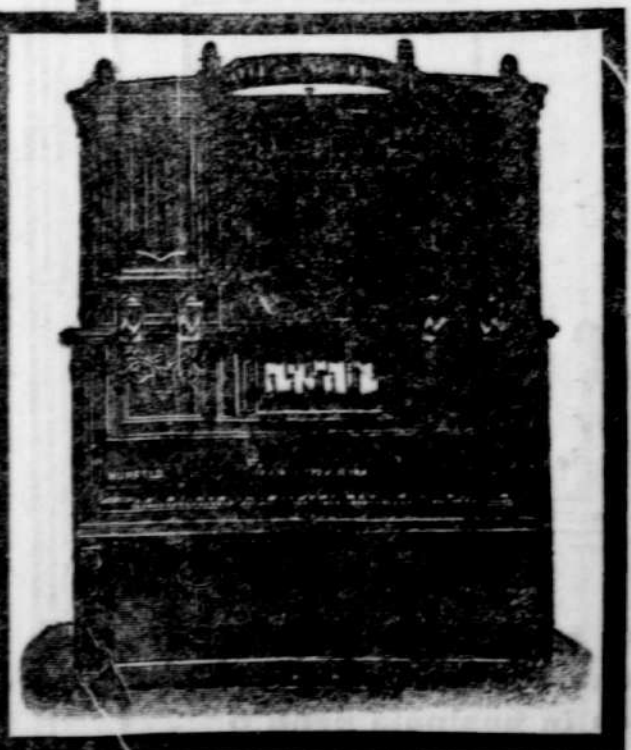
Prva gorenjska košariška obrt v Radovljici.

Izdelki državnih učnih delavnic. 4346

Moderno pleteno pohištvo, vrtna zaslonila, popotne in kupejske košare, cvetlična in stojala za dela, obsežni senčni stoli, zaklopni stoli, vlaknaste preproge, kopalni čevlji. — Vse porabnosti in luksusno košarištvo. — Ilustrovani cenovnik zastoj.

Hupfeld Phonoliszt-Violina

Prva z žimnatim lokom samoigrajoča violina v zvezi z umetnoigrajočim pianom Phonoliszt

Phonoliszt-Violina ima 3 resnične gosli prve kakovosti, ki dovoljujejo vse posebnosti in finosti človeškega igranja na gosli.

Phonoliszt-Violina se zato ne da zamenjati s konkurenčnimi instrumenti, ki imajo namesto gosli piščalke z več ali manj goslim podobnimi glasovi.

Phonoliszt-Violina se tudi vsak čas lahko rabi kot samoigrajoč solo koncert. klavir (brez violine) ali pa se lahko igra nanjo na roke.

Prospekti radovoljno in brezplačno.

Ludvik Hupfeld, d. d., Dunaj VI., Mariahilferstr. št. 3.

Največja in najpomembnejša tvornica klavir igrajočih instrumentov. 58 prvih odlik — 1500 uradn. in dolaveov — 100 patentov itd.

Pozor! Na obroke! Berite!

Največja in najposobnejša tvrdka in izposojevalnica klavirjev in harmonijev na jugu Avstrije. — Velikanska zaloga vsega glasbenega orodja, strun in muzikalij

ALFONZ BREZNIK

sodno zapriseženi strokovnjak c. kr. dež. sodnije in učitelj Glasbene matice. »Zvezda« nasproti : nunske cerkve : Ljubljana, Kongresni trg št. 15 »Zvezda« nasproti : nunske cerkve :

Na obroke od 10—15 K naprej klavirji, pianini in harmoniji : prvovrstnih svetovnih tvrdk : Bösendorfer, Stelzhammer, (najboljši klavirji sedanosti) Böhl & Heilmann (neprekosljivi pianini), Laub & Gloss (koncertni harmoniji) in Börschel (amer. harmonij od 90 K naprej). Opozorjam, da imam klavirje gor. omenj. najboljših dvornih tvrdk izključno le jaz (nikdo drugi), edini generalni zastopnik za Kranjsko in velikanski izbiri (vedno 30 do 40 klavirjev). 10letna postavnoobvezna garancija. Tudi preigrani klavirji v zalogi. Ugodna zamenjava. Najemnik postane lastnik. klavirja, dočim je dosegla najemnina višino kupnine. Uglaševanje in popravila točno in ceno. Velikanska zaloga violin, citer, tamburic, kitar, strun itd. Najnižje cene! Najboljše harmonike (zahtevajte cenik). Najnižje cene!

Splošna priljubljenost

preskušenege : Francovege : kavinega pridatka* pripisati je njega nedosežni izdatnosti v jedru, okusu in barvi.

* 3 kavinim mlinčkom.

Lepe štajerske purane

pošilja od sedaj naprej po povzetju kg po 1'60 K

4244

Josip Cernelč, Sv. Peter pod Sv. Gorami, Štajersko.

FERNET-BRANCA

2657

Specialiteta trdke Fratelli Branca, Milan
je vsled svojih silno dietetskih in odlično želedece
krepečih lastnosti

Najboljša želodčna grenčica sveta.

Glavno razpečevališče: Sig. Winter, Dunaj, III. Ungarg. 20.

Naznanilo prodaje.

Podpisani oskrbnik konkurne mase Karla Lenčeta na Laverol namanja s tem, da se bode

4353

dne 16. decembra 1912

vršila na lcu mesta na Laverol prodaja nekaterih v konkurno maso spadajočih, do sedaj še ne prodanih premičnin iz proste roke in sicer se prodaja:

30 velikih sodov (Lagergebände), lege pri teh sodih, 1 aparat za filtriranje, kopališče (les in material).

Začetek prodaje ob 8. uri zjutraj.

V Ljubljani, dne 5. decembra 1912.

Dr. Ivan Tavčar,

kot oskrbnik konkurne mase Karla Lenčeta na Laverol.

Odvetnik

dr. Ivan Zabukovšek
je otvoril pisarno
v Smarju pri Jelšah.

št. 40027.

4339

Vabilo.

Že mnogo let se oproščajo blagotvorniki čestitanja ob novem letu in ob godovih s tem, da si jemljejo

oprostne listke na korist mest. ubožnemu zakladu.

Na to hvalevredno navado usoja se mestni magistrat tudi letos slavno občinstvo opozarjati z dostavkom, da so razpečavanje oprostnih listkov drage volje prevzeli gospodje trgovci: **J. C. Haman, Mestni trg, št. 8., Vaso Petričič nasl. J. Samec, Mestni trg, št. 21. in L. Schwentner, Prešernova ulica št. 3.**

Vrhutega bode v smislu obstoječega ukrepa občinskega sveta, raznašal mestni sluga. tudi letos oprostne listke po hišah.

Za vsak oprostni listek, bodisi za novo leto ali za god, je kakor dolej položiti **1. krono** in na vpisalni poli poleg imena pristaviti tudi število prejetih listkov.

Pismenim pošiljateljcem bodi pridejan tudi razločni naslov pošiljatelja. Imena blagotvornikov se bodo sproti razglašala po novinah.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

dne 4. decembra 1912.

Župan: **dr. Ivan Tavčar l. r**

SIJAJNA ZMAGA!

v damskih raglanih. — Ravnokar dospelo čez 2000 komadov 135 cm dolgih od 10 K naprej, ki so stali preje od 40 K do 60 K. — Istotako znižane cene raglanov, zimskih sukenj in oblek za gospode.

„Angleško skladišče oblek“
O. Bernatovič, Mestni trg št. 5.

Lokal

na vogalu Kongresnega trga in Vegove ulice
(sedaj uradniško konsumno društvo)
se odda v najem s 1. februarjem 1913.

Natančneje se izve

2095

v pisarni stavbenika g. Roberta Smolewskiego, Rimska cesta 2.

C. kr. ministrstvo za domobranstvo
Departement XII, št. 2016 ex 1912.

Pozor! Od jutri naprej se prodaja Trgovci! galanterijsko blago in pletenine

iz konkurzne mase Ludovika Dolenca v
Prešernovi ulici pod tvorniki cenami.

Na Dunaju, novembra 1912.

Razglas.

Dobava posteljnih vrst za zdrave in bolnike, dalje bolnišnične obleke, bolnišničnega perila in domačih čevljev za c. kr. domobranstvo.

Javni ponudbeni razpis.

Ministrstvo za domobranstvo namerava za potreščino leta 1913 dobavo nastopno navedenih predmetov, oddati potom javnega razpisa in vabi na pismene ponudbe.

Zapor. št.	Število	komadov	O z n a m e n i l o		Cene je dobaviti za	Opombe	
1	7.000	k o m a d o v	kompletni železni postelniki		1 komad		
2	15.000		slamnice				
3	17.000		slamnati zglavniki				
4	35.000		rjuhe za zdrave				
5	6.000		letne odeje				
6	6.000		zimski koci				
7	8.000		posteljne pregrinjače				
8	100		postelniki iz litega železa z žičasto mrežo				
9	500		obrisalke, navadne				
10	700		obrisalke, grobe				
11	5.000	kg	žima v štrnjah		1 kilogram	v 2 velikostih	
12	2.500	m	platneni gradl, 118 cm širok, modro pasast		1 meter		
13	400	komadov	odeje za bolnike		1 kilogram		
14	600		posteljne pregrinjače		1 komad		
15	800	komadov	srajce		1 komad		
16	300	komadov	Prevlek	za trodelne žimnaste zglavnice	1 komad		
17	200			za velike žimnice			
18	200			za male žimnice			
19	800	parov	pavolnate nogavice		1 par		v 3 velikostih
20	500	k o m a d o v	spodnje hlače		1 komad		
21	100		opera- cijski	plašči			
22	100			predpasniki			
23	100			rjuhe			
24	600		k o m a d o v	žepni robci			
25	50	bolniški plašči					
26	150	parov	veliki	domači čevlji	1 par		
27	500		mali				

Na ustmene, brzojavne in telefonske ponudbe se ni moč ozirati.

1.) Pismene ponudbe morajo do najkasneje

28. decembra 1912 10. ure dopoldne

dospeti v vložnem zapisniku c. kr. ministrstva za domobranstvo.

Otvorila se bodo komisijonalno v tem ministrstvu (Dunaj I. Babenbergerstrasse 5, III. nadst. uradna soba 128) dne 28. decembra 1912 ob 10. dopoldne. Ponudniki ali njih pooblaščenici se smejo udeležiti otvoritvene razprave.

Vsakemu ponudniku se o njegovi ponudbi od c. kr. domobranskega ministrstva pismeno prijavi odločba do 16. januarja 1913.

2.) Ponudbeni sklep se posvedoči z izdajanjem pismenega odloka, s čimer se ponudnik obvesti, da je njegova ponudba sprejeta.

3.) Podjetniku je na voljo ponujati na posamezne vrste (tekoča števila zaznamka), in pri vsaki vrsti (število kosov itd.) razpisane blaga.

Domobransko ministrstvo si pridržuje sprejeti ponudbo tudi glede posameznih ali več ponudnih vrst ali pa glede delne kakovosti.

4.) Stavljenje cene je prepuščeno ponudnikom.

5.) Najmanj tretjina množine vsake vrste je dobaviti do 10. marca, ostanek do najkasneje 31. avgusta 1913; z dobavljanjem se začne lahko takoj po dospelu dobavne pogodbe.

Med letom 1913 lahko zahteva uprava domobranstva 10% zvišanje potrebščin, ki se v slučaju mobilizacije zviša za 50%. Tako višjo potreščino je dobaviti tekom dveh mesecev po razpisu.

Vse predmete je dobaviti na stroške podjetnika pri domobranskem monturnem skladišču na Dunaju.

6.) Ponudniki morajo, če o tem niso posebno obveščeni, položiti vadij 5%, ponudene skupne cene oferiranih predmetov.

7.) Dobava se odda samo ponudnikom, ki imajo v v državnem zboru zastopanih kraljevstvih in deželah domovinstvo in ki ponudene predmete izdelujejo istotam v svojih lastnih tvornicah (delavnicah) oziroma jih konfekcionirajo.

8.) Ponudnikom je treba nastopnih 1. 1911 nanovo založenih pripomočkov:

a) „Zvezek pogojev“ glede dobave storjenih oblačilnih predmetov in opremljenih vrst za c. kr. domobranstvo in c. kr. črno vojno;

b) Navodilo stavljenju ponudbe;

c) Uradne tiskovine za ponudbe.

Razen tega so razpoloženi:

d) „Navodilo za sestavo jamstvenega pisma“;

e) „Navodilo za sestavo izjave pri položbi rentnih knjižic poštno-hranilničnega urada“;

f) „Dopolnilna določila glede preskrbitve, vadijev in kavcij z vložnimi knjigami hranilnic, rentnih knjižic c. kr. poštno-hranilničnega urada in menic.“

Ti pripomočki se dobivajo pri c. kr. dvorni in državni tiskarni Dunaj I., Seilerstätte 24; na vpogled so pa tudi pri intendantah deželnoobrambnih teritorialnih poveljstev in pri vseh avstrijskih trgovskih in obrtniških zbornicah.

9.) Pri domobranskem monturnem skladišču na Dunaju so v službeni knjigi M—1, II. del, obseženi „Prevzemni predpisi“ in vsi vzorci in predpisi z eventualnimi posebnimi prepisi, ki se nanje nanašajo dobavni predmeti. Ponudnik naj si pred ponudbami tem bolj ogledajo te predpise, ker jim je potrditi, da so jim ti pogoji znani.

Sploh pa se ti vzorci tudi prodajajo od domobranske monturne zaloge po določenih normalnih cenah in s popisi po dopustnosti posojajo. Za prevzete dobave velja vedno zadnji od ministrstva za domobranstvo potrjeni vzorec

Od c. kr. ministrstva za domobranstvo.

Priporočamo našim
gospodinjam

KOLINSKO CIKORIJO

iz edine slovenske
tovarne v Ljubljani

PRVO KRANJSKO PODJETJE

za izvrševanje umetnega vezenja in trgovina ročnih del
J. Repše & I. Jeršek

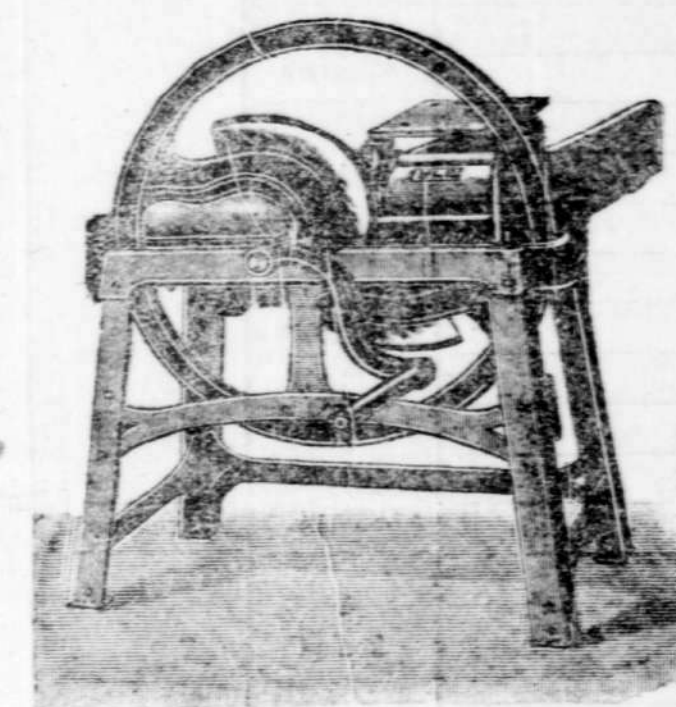
Ljubljana — Kongresni trg št. 5 — Ljubljana.
Zaradi velike zaloge se pričenja dela prodajajo po tvorniških cenah.
Izvrševanje društvenih zastav in trakov ter vseh
cerkvenih paramentov. Belo vezenje in predtiskarija.
Občeznane nizke cene. Ugodni nakup božičnih daril. Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Pozor! Trgovci! Pozor!
Ker je sedaj zadnji čas za naročilo

reklamnih koledarjev za l. 1913

si dovoljujem jih ponuditi vsem cenj. trgovcem in obrtnikom
najcenejše z blokom in tiskom.
CENE BREZ KONKURENCE.

Z veselo spoštovanjem se priporočam
Fr. Iglič, Ljubljana, Mestni trg 11-13,
trgovina s papirjem in galanterijo na drobno in debelo.
Največja izbir. — Vzorci na razpolago.
Na debelo in drobno. — Pri večjem naročilu velik popust.

Najbolj pripravne trpežne in gibljive
brzoparilnike

za krmo vseh sestav, slamožnec, mlino
in stiskalnice za sadje in grozdje, rebliče,
reporeznice, motorje, DEERING kosil-
nice, obračalnike
in grablje za seno,
stroje in pritiskine
za sadje in perut-
ninsko rejo,
železne blagajne,
nagrobne križe,
peči, štedilnike,
črpalke:
za vino, gnojnico
in vodo, stavbe
potrebščine in vso
drugo železnino se
dobiva najceneje in
najboljše pri znani
veletrgovini z želez-
nino in poljedel-
ni skimi stroji.

FR. STUPICA V LJUBLJANI
Marije Terezije cesta št. 1.

Zahtevajte cenike in ponudbe! Cene nizke! Zahtevajte cenike in ponudbe!

Ivan Jax & sin
v Ljubljani, Dunajska cesta 17

priporočam svojo bogato zalogo
voznih koles.
Šivalni stroji

za rodbino in obrt.
Brezplačni kurzi za vezenje v hiši.
Pisalni stroji „ADLER“,
Pletilni stroji
vseh velikosti.

Anton Bajec

umetni in trgovski vrtnar
naznanja st. p. n. občinstvu, da se nahaja ugovor

cvetlični salon
Pod Trančo.

Velika zaloga suhih vencev.
zdelovanje šopkov, vencev, trakov itd.
Okusno delo in zmerne cene
Zunanja naročila točno.
Vrtnarija na Tržaški cesti št. 34.

Dobro ohranjen 4425

pianino

se cené prodá na voglu Sv. Petra
ceste, vhod Radeckega c. 2, I. nad.

J. Zamljen

čevljarški mojster
v Ljubljani, Gradišče 4
izvršuje vsa čevljarska dela do najfi-
nejše izvršitve in priporoča svojo zalogo
storjenih čevljev.

Izdeluje tudi prave gorske in
telovadsko čevlje.
Za naročila z dežele zadostuje kot mera
iproslan čevlji. 245

Fotografske aparate

krakor tudi vse v to stroko spadajoče
potrebščine ima v zalogi

fotomanufaktura in drogerija

„Adrija“

oblastveno koncesijonirana prodaja strupov
2798 v Ljubljani,
Selenburgova ulica št. 5.

Temnica na razpolago.
Zunanja naročila z obratno pošto
Zahtevajte cenike!

Velika zaloga najmodernejših slaničkov.
Klobuke cilindre in čepice
v najnovejših fazonah in v veliki izbiri
priporočam
IVAN SOKLIČ.
Pristni Panama-slanički od 9 K do 50 K.

Mojih 8 otrok

ki izgledajo zdravi in čvrsti, je moja
žena po mojem navodilu vzgojila s
Sladnim čajem. To naznanjam jaz
Ub. pl. Trnkóczy, lekarnar v Ljubljani.
Tega dejstva mi ne ovrže nihče.
Na stotine mater mi je hvaležnih, ker so
sledile mojemu zgledu, ki sloni na
stirinajskem izkušnju. Sladni čaj
kot živilo za otroke, ki se mu primeša
nekoliko mleka, sladkorja, je varstvo
dojenčam, čigar raba jih dela od-
porne ter otroške bolezni skoro iz-
ključuje ter učinkuje brezhibno, prvo-
vrstno. — Prehrana s sladnim
čajem, znamka Sladin stane polovico
manj kakor pri vsakem drugem hrani-
lu. Zoperni, dragi aparat Soxhlet
odpade. Zadostuje navadna sesalna
steklenica. Sladni čaj, pripravljen po
dr. pl. Trnkóczyju, je brezdomno na
torišču prehranitve otrok in nar.-go-
spodarske varčljivosti pridobitev prve
vrste. Kri, moč, zdravje, mirne živce,
mimo spanje, 50% prihranka na de-
narju, najboljši zajtrk, dosežejo, dobe
tudi odrasli, ki namesto nerednih, raz-
burjive kave, čaja, pijo sladni čaj,
znamka »Sladin«. Posebno priporočilji-
vo za bolnike in slabotne. 3721

Dobiva se v lekarnah, drogerijah, tudi
pri trgovcih. Sladnega čaja, znamka
Sladin, pripravljenega po dr. pl. Trn-
kóczyju, ni zamenjavati s sladno kavo.
Tvorniška zaloga pri lekarnarju pl.
Trnkóczyju v Ljubljani, Kranjsko. Po
pošti najmanj 5 zavitkov franko
4 krone, poštini zavoj za 5 kg. s 15
zaviti vsebine 10 kron franko z
obratno pošto. Na Dunaju v lekarnah:
Trnkóczy, V. Schönbrunnerstrasse 100; III.,
Radetzkyplatz 4; VIII., Josefstädterstrasse
25; v Gradcu: Seckstrasse 4.

Nedosežne in od
poznavelejev odlikovane so

Karla Planinška

prva ljubljanska velepražarna za kavo.

Dobivajo se v pražarni na vogalu Dunajske ceste — Sodne
ulice in v moji trgovini s specerijskim blagom Dunajska c. 6.

14 dni!

14 dni!

Popolna razprodaja

vseh vrst zaostalih klobukov

za dame in deklice po čudovito nizkih cenah, samo v modnem salouu
Stuchly-Maschke, Židovska ul. št. 3.
Primerna darila za Miklavža, božič in novo leto.
Žalni klobuki vedno v zalogi. Popravila točno in ceno.

Močni salon M. Sedej-Strnad

3320 priporočam cenjenim damam

klobuke te najfinejše izvršbe.

Žalni klobuki vedno v zalogi.

Prešernova ulica. — Jatača mesne kramlnice.

Konfekcijska trgovina in zavod za
izdelovanje oblek po meri

A. KUNC

Ljubljana

priporočam svoje izborne izdelke vsakovrstnih

zimskih oblačil.

Strogo solidna postrežba. Najnižje, stalne cene.

Ilustrovani ceniki na razpolago.

Primerna božična darila.

Naznanilo.

Radi preobložene zaloge se bode raz-
prodajalo od danes naprej

3390

6000 najboljših ur
švicarskih

kakor tudi srebrnina, zlatnina, briljanti in
šivalni stroji pod torarniško ceno. — Sre-
brne ure od K 7.— naprej.

Nihče naj ne zamudi te redke prilike.

Za obilen obisk se priporoča torarja

FR. ČUDEN :: Ljubljana, ::
Prešernova ulica.

Primerna božična darila.

Junci se za vse blago.

Točna in vestna postrežba.